

Nyergesújfalu Város Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2018 - 2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	56
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	61
1. A HEP IT részletei	62
Jövőképünk	62
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	63
3. Megvalósítás.....	67
A megvalósítás előkészítése.....	67
A megvalósítás folyamata	67
Monitoring és visszacsatolás.....	68
Nyilvánosság.....	69
Érvényesülés, módosítás	70
4. Elfogadás módja és dátuma.....	71

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nyergesújfalu Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait,¹ valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Nyergesújfalu Városa élve a törvény adta lehetőséggel, a fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat.

A település bemutatása

Nyergesújfalu Komárom-Esztergom megyében, az Esztergom-Nyergesújfalui kistérségben, a Szlovákia területén fekvő Muzslával szemben, az Ister-Granum Eurorégióban, a Gerecse-hegység lábánál, a Duna jobb partján fekvő kisváros. Az EU normához igazodó területi felosztás szerint a Közép-Dunántúli Régióhoz tartozik, Budapesttől 50 km-re. Távolsága Esztergomtól 16 km, Kelet felől a „Dunakanyar kapuja”-ként jelzett Tát 7 km távolságra esik, a Nyugatról szomszédos Lábatlannal gyakorlatilag összeépült.

Nyergesújfalu már a bronzkorban lakott volt, a római birodalom idején a limes részeként - Crumerum néven - katonai tábor állt itt. A XVIII. században német telepések népesítették be a Rákóczi-szabadságharc során pusztasággá vált területét. A XX. század elején Kernstok Károly festőművész villájának köszönhetően a magyar szellemi élet fontos helyszínévé vált a hangulatos pincesorokkal és a dunai tájjal is alkotásra ösztönző falu, mely az iparnak köszönhetően mára fejlett, élhető kisvárossá fejlődött.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Területe: 3.963 hektár

Lakónépessége: 7346 fő (2016. évi adat)

Lakosságának egy része német nemzetiségű.

A település a Duna-menti iparvidék részeként, eternitpala- és viszkózműszál-gyára révén vált ismertté. A korábbi Magyar Viscosa Rt. alapjain a Zoltek 1995 óta van jelen Nyergesújfalun, napjainkban a legnagyobb munkaadó a több mint 1200 fős dolgozói létszámmal. A Zoltek Zrt. az elkövetkező időszakban tovább terjeszkedik, melynek következtében a létszám várhatóan több mint 350 fővel bővül. Európa legnagyobb szénszál gyártó bázisa jön létre városunkban, további munkalehetőséget biztosítva a régióban élők számára.

Nyergesújfalu zöldmezős iparterülete 2000-ben nyerte el az Ipari Park címet. Az Ipari Park ad otthont – az építőiparral, faiparral, raktározással foglalkozó kis és középvállalkozásokon túl – a gépjárműülés gyártással foglalkozó Magyar Toyo Seat Kft-nek és a 2018 szeptemberében átadott, újrahasznosított higiéniai papírtermékeket gyártó Lucart Kft-nek. Magyarországon ez az első cég, amely EU ökocímkével, EcoLabellel ellátott háztartási papírtermékeket készít.

Demográfia:

Településünk demográfiai adatait, korcsoportos megoszlását, öregedési indexét a belföldi vándorlások, valamint a természetes szaporodás adatait az alábbi táblázatok szemléltetik:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség¹
2011. (fő)	7552 fő
2012. (fő)	7550 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100 %
2013. (fő)	7469 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2014. (fő)	7402 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2015. (fő)	7378 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2016. (fő)	7346 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2017. (fő)	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ A KSH definíciója szerint: „Az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.”

2. számú táblázat - Állandó népesség

	2013.	2016.
állandó népesség száma¹	7730 fő	7590 fő
nő	4010 fő 52 %	3910 fő 52 %
férfi	3720 fő 48 %	3680 fő 48 %
0-2 évesek	225 fő 3 %	208 fő 3 %
0-14 éves nők	523 fő 7 %	509 fő 7 %
0-14 éves férfiak	586 fő 8 %	577 fő 8 %
15-17 éves nők	99 fő 1 %	96 fő 1 %
15-17 éves férfiak	104 fő 1 %	124 fő 2 %
18-59 éves nők	2296 fő 29 %	2140 fő 27 %
18-59 éves férfiak	2292 fő 29 %	2180 fő 28 %
60-64 éves nők	301 fő 4 %	328 fő 4 %
60-64 éves férfiak	258 fő 3 %	278 fő 3 %
65 év feletti nők	791 fő 10 %	837 fő 10 %
65 év feletti férfiak	480 fő 5 %	521 fő 7 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012.	1258	1108	114
2013.	1271	1109	114
2014.	1288	1119	115
2015.	1315	1109	118
2016.	1358	1086	125
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ A KSH definíciója szerint: „Az adott helyen bejelentett állandó lakóhellyel rendelkezők száma.”

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

év	állandó jellegű odavándorlás (fő)	elvándorlás (fő)	egyenleg (fő)
2012.	136	138	-2
2013.	100	113	-13
2014.	138	163	-25
2015.	122	131	-9
2016.	168	156	12
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

év	Élve születések száma (fő)	halálozások száma (fő)	természetes szaporodás (fő)
2012.	72	95	-23
2013.	59	100	-41
2014.	67	109	-42
2015.	67	108	-41
2016.	73	104	-31
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Megállapítható, hogy a város lakónépessége az utóbbi években folyamatosan csökkent. A nemek közti eloszlásban a nők vannak többségben. 60 éves korig a férfiak és nők aránya közel azonos, azonban a 60 év felettiéknél jelentős eltérés van a hölgyek javára. Amíg a nyugdíjhoz közelállók, valamint a nyugdíjasok rétege növekedést, addig a 60 év alattiak száma csökkenést mutat.

A népesség összetétele a kistérségi-, megyei átlagtól nem tér el. A település demográfiai helyzetét elemezve látható, hogy az elöregedés problémája jelen van Nyergesújfalun is. Az öregedési index (3. sz. tábla) folyamatos emelkedést mutat. Az idősebb korosztályra fokozottan kell figyelni, helyzetük akár beavatkozást is igényelhet. Ezt a tényt támasztja alá a természetes szaporodás negatív értéke (5. sz. tábla).

Míg a recesszió hatásaként a korábbi években az elvándorlás volt a jellemző (aminek elsődleges oka a munkanélküliség volt), addig a kedvező társadalmi változások hatására ez a folyamat megállt, sőt megfordulni látszik. 2016-ban már többen létesítettek lakóhelyet városunkban, mint ahányan elköltöztek.

Nyergesújfalu ipari település, ahol a gazdasági fellendülés hatására szinte megszűnt a munkanélküliség, sőt a városunkban lévő üzemek jelenleg munkaerőhiánnyal küzdenek. Az üzemek munkaerőigényét a város és vonzáskörzete nem tudja kielégíteni, ezért a hátrányosabb helyzetű országrészekből, illetve szomszédos országokból toborzott munkaerővel igyekeznek orvosolni a helyzetet.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték, megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra. Indokolt az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítése az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyergesújfalu Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet és a
- szegregációmentességet

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén. A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges megtenni az intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke. Azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció mentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- a) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- d) munkaerőpiaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- e) a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- f) a hátrányos helyzetű csoportok képviseletének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Cél, hogy Nyergesújfalu olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, miszerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés Nyergesújfalu városában senkit ne érjen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet miatt.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Települési Esélyegyenlőségi Programjának célja továbbá, a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő állampolgárokat segítő, támogató feladatok megszervezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása. Ezen belül:

az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára. A megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása. A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése. A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a nyergesújfalui polgárok életminőségének javításához. A diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Nyergesújfalu Város Településrendezési Terve
- Nyergesújfalu Város Településszerkezeti Terve
- Nyergesújfalu Város Lakáskonceptiója
- Nyergesújfalu Város Gazdasági Programja
- Nyergesújfalu Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
- Nyergesújfalu Város Sportkonceptiója
- Nyergesújfalu Város Önkormányzatának helyi rendeletei.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A 2012. szeptember 1-jén hatályba lépett az Nkt-t módosító 2012. évi CXXIV. törvény értelmében a korábbi települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézmények (iskolák, művészetoktatási intézmények, pedagógiai szakszolgálatok) fenntartója 2013. január 1-jétől az állam, ez időtől fogva e köznevelési intézmények fenntartói feladatait a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (a továbbiakban: Központ) látja el.

2018. január 1-jén hatályban lévő társulások:

1. Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. CVII. törvény alapján, 2005. május 10-én, Bajót, Dömös, Esztergom, Lábatlan, Mogyorósbánya, Nyergesújfalu, Pilismarót, Süttő és Tát települések részvételével megalakult az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás (a továbbiakban: Társulás).

A Társulás az Esztergom és Nyergesújfalu Kistérségi Területfejlesztési Társulás jogutódja.

A Társulás önálló jogi személyiséggel rendelkezik, jogállását tekintve nem költségvetési szervként működik.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata a Társulásnak megalakulása óta tagja.

2. KUCKÓ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Intézményi társulás. Integrált formában működő intézmény. A jelenlegi gesztor önkormányzat Lábatlan Város Önkormányzata.

Családsegítés:

A családsegítő szolgáltatásban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jóllétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz alkalmazkodáshoz.

Támogató szolgálat:

Céljai között szerepel a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása személyi segítő szolgálat keretében, valamint a lakásokon kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése). A Támogató Szolgálat feladatait, személyszállítás, személyi segítő szolgálat illetve tanácsadás útján látja el.

3. Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás

A társulás a környező települések hulladékgazdálkodási feladatainak ellátására jött létre. Korábbi szándékok, valamint több térségi önkormányzat megkeresésére körvonalazódott egy úgynevezett Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer, mintegy 500 000 lakossal, melynek célja a hulladékgazdálkodás területén még fellelhető hiányosságok megszüntetése.

Fentieken túl 2016-ban az esztergomi járás önkormányzatai területi együttműködési program keretében elkészítették az **Esztergomi Járás Esélyteremtő Programtervét**, melynek célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése, a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódó koordinációs tevékenység megvalósítása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi programunk a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete alapján készült. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat fenti rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, a népszámlálási adatok, Nyergesújfalu Város Önkormányzata által szolgáltatott adatok, valamint a településen működő partnerektől gyűjtött anyagok és hasznos információk szolgáltak alapul.

Nyergesújfalu az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékkal élő személyek, a nők, a gyermekek, az idősek és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és az azt követő intézkedések kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak a mélyszegénységben élőket és a romákat, a nőket, a gyermekeket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket tekinti.

A helyzetelemzéshez és az intézkedések megtervezéséhez elsősorban tehát a felsorolt hátrányos helyzetű társadalmi csoportokba tartozó emberekre vonatkozó adatokat és információkat gyűjtöttük össze és azok elemzésével dolgoztuk ki az ő helyzetüket javító programjavaslatot.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Jövedelmi és vagyoni helyzetre nincsenek adataink, a munkanélküliek számának változásából, illetve az önkormányzatnál különböző szociális ellátásokat igénybe vevők számából lehet következtetni a településen mélyszegénységben élők arányára.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Egy település gazdasági (és ezen keresztül népességmegtartó) erejének jó fokmérője a települési munkahelyek száma és a településen foglalkoztatottak aránya. Az alábbi táblázatok a különböző területi egységeken élő lakosság gazdasági aktivitását szemléltetik.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Nyergesújfalu, miként szerte a világban, a foglalkoztatási helyzetet alapvetően a munkaerőpiac állapota befolyásolta az elmúlt időszakban. Míg a gazdasági válság hatására településünkön is megnőtt a munkanélküliek száma, addig napjainkban ennek fordítottja, a munkaerőhiány tapasztalható. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai 2018. szeptember 20-ai állapot szerint: a

nyilvántartott álláskeresők száma városunkban 97 fő, az aktív korú népesség (15-64 éves lakosság) 5146 fő. A relatív mutató (nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában) 1,88 %. A város relatív mutatójának az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya 0,51 %. Ebből is látszik, hogy településünkön jóval alacsonyabb a munkanélküliek száma az országos átlagnál. Ez annak köszönhető, hogy Nyergesújfalu iparvidéken fekszik.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012.	2719	2691	5410	168	6	173	6	341	6
2013.	2696	2654	5350	97	4	104	4	201	4
2014.	2633	2632	5265	91	3	96	4	187	4
2015.	2596	2602	5198	65	3	68	3	133	3
2016.	2564	2582	5146	58	2	40	2	98	2
2017.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	341	201	187	133	98	n.a.
20 éves és fiatalabb	fő	17	5	6	6	2	
	%	5	2	3	5	2	
21-25 év	fő	44	14	15	7	12	
	%	13	7	8	5	12	
26-30 év	fő	22	22	18	9	7	
	%	6	11	10	7	7	
31-35 év	fő	40	21	15	12	11	
	%	12	10	8	9	11	
36-40 év	fő	48	29	17	11	9	
	%	14	14	9	8	9	
41-45 év	fő	23	19	18	15	11	
	%	7	9	10	11	11	
46-50 év	fő	54	18	22	16	3	
	%	16	9	12	12	3	
51-55 év	fő	43	29	30	21	12	
	%	13	14	16	16	12	
56-60 év	fő	50	35	30	20	16	
	%	15	17	16	15	16	
61 év felett	fő	0	9	16	16	15	
	%	0	4	9	12	15	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2012. évi adatokat összehasonlítva a 2016. évi adatokkal, a korcsoportok szerinti vizsgálat eredményeként megállapíthatjuk, hogy a nyilvántartott munkanélküliek aránya a fiatalok körében (18-30 éves) minimálisan, 24 %-ról 22 %-ra, a középkorúak (31-50 éves) esetében jelentősebb, 48 %-ról 35 %-ra csökkent. Ezzel szemben az 50 éven felüliek esetében elég jelentős emelkedés tapasztalható, 28 %-ról 43 %-ra emelkedett a nyilvántartott munkanélküliek száma. Ez valószínűleg a nyugdíjkorhatár emelésének a következménye.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2012	168	173	341	54	53	107	32	31	31
2013	97	104	201	33	45	78	34	43	39
2014	91	96	187	44	50	94	48	52	50
2015	65	68	133	29	33	62	45	49	47
2016	58	40	98	30	16	46	52	40	47
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012.	594	559	1153	18	3	14	2	32	3
2013.	571	546	1117	5	1	5	1	10	1
2014.	543	527	1070	8	1	4	1	12	1
2015.	534	512	1046	6	1	2	0	8	1
2016.	550	500	1050	9	2	1	0	10	1
2017.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatottak megoszlása a munkavégzés helye szerint:

Annak ellenére, hogy városunk iparvidéken található és kedvezőek a munkalehetőségek, magas a más településeken dolgozó, napi szinten ingázó nyergesújfalui lakosok aránya. Ezzel szemben viszont a környező településekről is sokan járnak dolgozni Nyergesújfalura. A Zoltek Zrt. bővítése miatt megnőtt a munkaerő igény, amit a városban, illetve a környező településekről nem tudnak kielégíteni, ezért az ország távolabbi részeiről, sőt a határon túlról is fogadnak munkavállalókat.

Korábban Nyergesújfalu városa is szembesült a problémával, mely szerint a foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák stb.) kiszorultak a munkaerőpiacról. Közülük sokan kikerültek a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. A kedvező gazdasági változások hatására a térség munkaerőhiánnyal küzd. Ennek ellenére jelenleg is vannak olyan bejelentett munkával nem rendelkező személyek, akik önhibájukból kerültek ki a munkaügyi regisztrációból, alkalmi munkából tartják fenn magukat.

b.) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatása

A foglalkoztatottság az iskolai végzettség tükrében:

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-x éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001.	6447	3374	3073	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011.	6696	3517	3179	6307	3299	3008	389	6	218	6	171	5

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

2001-es népszámláláskor fenti tábla szerinti adatokat nem vizsgálták. Támponot nyújthat: a 7 éves és idősebb népességből az általános iskola 8. osztályát végzettek száma: 1924 fő.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	fő	fő	fő
2012.	341	6	102
2013.	201	6	55
2014.	187	9	59
2015.	133	3	29
2016.	98	2	19
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
2012.	n.a.	n.a.	n.a.
2013.	n.a.	n.a.	n.a.
2014.	n.a.	n.a.	n.a.
2015.	n.a.	n.a.	n.a.
2016.	n.a.	n.a.	n.a.
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A nyilvántartott álláskeresők közül a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya 2-3 %, mely az elmúlt 5 évben nem változott. Talán ennek tudható be, hogy városunkban általános iskolai felnőttoktatás nincs. Azok száma, akiknek a legmagasabb iskolai végzettsége 8 általános, már jelentősebb, 20 – 25 %.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Nyergesújfalun nincs középfokú iskolában felnőttoktatás, ezért a felnőttoktatás keretében szakmát tanulók vagy érettségire készülők a közeli településekre járnak iskolába (Lábatlan, Esztergom).

c) közfoglalkoztatás

Városunk részt vesz a közmunka programban. 2018-ban átlagosan 10-15 fő között mozog a közfoglalkoztatottak száma, akik településrendezési feladatokat látnak el. Az utóbbi évek közfoglalkoztatási programjait követve a közfoglalkoztatottak száma településünkön erőteljes csökkenést mutat, sokszor a biztosított létszámot sem tudjuk betölteni.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos száma				
2013.12.31.	2014.12.31.	2015.12.31.	2016.12.31.	2017.12.31.
41	22	32	35	24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A munkaerő iránti kereslet növekedése lehetővé teszi, hogy minél többen lépjenek ki a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiac irányába. A kormány ennek ösztönzésére különböző eszközökkel (elhelyezkedési juttatás, munkahelyvédelmi akcióterv, megváltozott munkaképességűek támogatása) segíti a közfoglalkoztatásból kilépőket, illetve alkalmazóikat. Emellett a közfoglalkoztatottak versenyszféra irányába terelését segíti a minimálbér és a garantált bérminimum emelése is.

Forrás: KSH Statisztikai Tükör, Munkaerőpiaci folyamatok, 2018. I. negyedév, www.nfsz.hu Központi munkaerőpiaci programok

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A város földrajzi elhelyezkedése kedvező, jelenleg is sokan ingáznak naponta a főváros, illetve a közeli városokban található munkahelyekre. A munkába járáshoz a környező ipari parkokban elhelyezkedő cégek általában saját buszjáratot biztosítanak a munkavállalóik részére.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük a területünkön illetékes Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül lehetséges. A munkaügyi szervezet által indított és támogatott képzések iránt a kirendeltségen folyamatosan az érdeklődés.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőttképzés városunkban nincs, igény esetén a környező városokban (Esztergom, Tata, Tatabánya, Budapest) van rá lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Önkormányzati fenntartású intézményekben a foglalkoztatás pályázat útján történik. Általában túljelentkezés van, ezért a versenyhelyzetben az alkalmasság a döntő szempont.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén a diszkrimináció nem jellemző városunkban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	segélyben részesülők (fő)	segélyben részesülők (%)
2013. 1. negyedév	358	19	5
2013. 2. negyedév	295	21	7
2013. 3. negyedév	269	19	7
2013. 4. negyedév	218	21	10
2013. átlag	285	20	7
2014. 1. negyedév	209	21	10
2014. 2. negyedév	229	25	11
2014. 3. negyedév	181	23	13
2014. 4. negyedév	180	23	13
2014. átlag	200	23	12
2015. 1. negyedév	175	23	13
2015. 2. negyedév	158	23	15
2015. 3. negyedév	125	17	14
2015. 4. negyedév	130	21	16
2015. átlag	147	21	14
2016. 1. negyedév	147	20	14
2016. 2. negyedév	114	16	14
2016. 3. negyedév	103	11	11
2016. 4. negyedév	107	12	11
2016. átlag	118	15	13
2017. 1. negyedév	109	13	12
2017. 2. negyedév	95	16	17
2017. 3. negyedév	86	19	22
2017. 4. negyedév	n.a.	n.a.	n.a.
2017. átlag	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
		fő	%
2012.	341	63	18
2013.	201	39	19
2014.	187	46	25
2015.	133	53	40
2016.	98	32	33
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2012.	6	0	104	n.a.	0	0
2013.	5	0	100	n.a.	4	0
2014.	7	0	72	n.a.	0	0
2015.02.28-ig	4	0	22	n.a.	1	0
2015.03.01-től	4	0	113	n.a.	11	0
2016.	8	0	58	n.a.	6	0
2017.	9	0	28	n.a.	4	0

Forrás: Önkormányzati és Járási Hivatal adatgyűjtése

2015. március 1-jétől a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás megállapításának hatásköre a járási hivatalhoz került.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Nyergesújfalu Város Önkormányzata a lakásgazdálkodással kapcsolatos feladatokat a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény, a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.21.) Korm. rendelet, valamint Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének az önkormányzati tulajdonú lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítéséről szóló 18/2011. (XI.3.) Ny.Kt. rendeletei alapján látja el.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012.	3086	n.a.	105	n.a.	85	n.a.	n.a.	n.a.
2013.	3091	n.a.	102	n.a.	86	n.a.	n.a.	n.a.
2014.	3092	n.a.	101	n.a.	86	n.a.	n.a.	n.a.
2015.	3092	n.a.	98	n.a.	82	n.a.	n.a.	n.a.
2016.	3093	n.a.	96	n.a.	81	n.a.	n.a.	n.a.
2017.	n.a.	n.a.	92	n.a.	81	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma (fő)	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma (fő)
2012.	217	0
2013.	231	0
2014.	185	0
2015.02.28-ig	107	0
	települési támogatás lakhatásra	
2015.03.01-től	55	0
2016.	85	0
2017.	74	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2015. március 1-től megszűnt a lakásfenntartási támogatás. Az önkormányzatok helyi rendelet alapján saját forrásból települési támogatást nyújthatnak a rászorulóknak lakhatási költségeik csökkentéséhez.

a) bérlakás-állomány

Önkormányzati lakásállomány alakulása 2017. december 31-én:

	Munkás utca 2.	Vegyes tulajdonú épület	Összesen
Összkomfortos	18	44	62
Komfortos	-	30	30
Összesen	18	74	92

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az összes lakásszámhoz viszonyítva az önkormányzati bérlakás állomány 3,3 %. Az önkormányzat tulajdonában levő 92 bérlakásból 74 vegyes tulajdonban levő épületekben elszórtan található. Az önkormányzat kizárólagos tulajdonában levő Munkás u. 7/A sz. alatti épületben pályázati támogatással került kialakításra 18 db szociális bérlakás, melyre az elidegenítési tilalom 2024 decemberében jár le.

b) szociális lakhatás

A vegyes tulajdonban levő 74 lakásból 11 szolgálati lakás, mely az önkormányzat dolgozóinak lakhatását segíti, a fennmaradó 63 lakást – megüresedése esetén - szociális helyzet alapján, pályázattal lehet bérbe adni. A 18 db szociális bérlakás bérleti jogát szintén pályázati úton lehet megszerezni. A lakáshoz jutás feltételeit helyi rendelet szabályozza.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Pontos adataink nincsenek, de tudomásunk van arról, hogy egyre többen laknak a város külterületén levő zártkerti ingatlanokon található pince-présházakban, gazdasági épületekben.

e) lakhatást segítő támogatások

Nyergesújfalu Város Önkormányzata kiemelt feladatának tartja az önerős lakásépítések, vásárlások támogatását, melyhez kamatmentes kölcsönt és/vagy vissza nem térítendő támogatást nyújt, különösen a gyermekes családok, illetve a szociális helyzet alapján rászorultak részére. A támogatás pályázati rendszerben érhető el.

f) eladósodottság

Mind a lakbérhátralékok, mind pedig a közüzemi díjtartozások folyamatos csökkenést mutatnak az előző évekhez képest. Javult a fizetési hajlandóság, több bérlő tartja be a részletfizetési megállapodást, illetve kezdeményezi azt. Több esetben indítottunk fizetési meghagyásos eljárást, sok esetben a végrehajtás sem vezetett eredményre, mert nincs utolérhető jövedelem vagy már több végrehajtás miatti sorállás van. Előnyben részesítjük a személyes kapcsolattartást, az egyénre szabott részletfizetési megállapodásokat.

	Lakbérhátralék
2013.12.31.	9.501.059 Ft
2014.12.31.	11.009.968 Ft
2015.12.31.	9.065.168 Ft
2016.12.31.	8.577.760 Ft
2017.12.31.	8.203.454 Ft

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen a zártkerti ingatlanokon található pince-présházakat, gazdasági épületeket valamint a nyergesújfalui halastavaknál levő kiskertekben levő hétvégi házakat használják egyre többen lakhatásuk megoldására.

A város infrastrukturális ellátottsága kedvező. Az elektromos energia, telefon, ivóvíz és szennyvízcsatorna hálózat szinte 100 %-os. Valamennyi ingatlan gáz, illetve távfűtéssel való ellátottsága a hálózat kiépítésével biztosított.

A 10-es főközlekedési útvonal a város teljes hosszán végigfut, ez kapcsolja be az országos közúti hálózatba. A vasútközlekedés annak kihasználatlansága miatt egy időben szünetelt, a közelmúltban újraindult, ami az utazáshoz alternatívát nyújt a lakosság részére.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregátumok meghatározása a KSH 2011. évi népszámlálási adataiból számított szegregációs mutatón alapul. Azon területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50 %-ot.

A fentiek alapján Nyergesújfalun rosszabb státuszú terület, ahol a szegregáció folyamata vagy már megjelent, vagy előrehaladott állapotban van, illetve ebből a szempontból veszélyeztetett területrésznek számítana, nincs.

A romák helyzete a városban:

Városunkban nincsenek szegregált lakótelepek. A romák száma a lakosság összlétszámához viszonyítva elenyésző, bár lélekszámukra vonatkozóan pontos adataink nincsenek. A roma lakosság beintegrálódott a többségi társadalomba, egyre inkább felveszik azok szokásait, kultúráját.

A népszámlálási adatok sem nyújtanak kellően pontos információt a roma kisebbség lélekszámának alakulásáról, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát roma származásúnak.

Magyarországon a roma lakosság szociális helyzetére nincsenek pontos adatok, azonban nagy általánosságban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség volt, a megszűnő szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek csökkenésével és megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk meghaladta a nem roma származásúakét.

A roma származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a munkaügyi központ számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekezett elősegíteni.

Az országos helyzettel összevetve városunkban a roma lakosság egészségi állapota, lakhatási viszonyai, átlagos életszínvonaluk tekintetében nem tapasztalható jelentős különbség a többségi lakossággal szemben. Az utóbbi időszakban jelentősen csökkent a munkanélküliség, a gazdasági növekedés következtében munkaerőhiány lépett fel. A képzéshez nem kötött munkakörökben az alacsonyabb végzettségű, szakmával nem rendelkező személyek is el tudnak helyezkedni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013.	0	3	2
2014.	0	3	2
2015.	0	3	2
2016.	0	3	2
2017.	0	3	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012.	225
2013.	232
2014.	193
2015.	250
2016.	209
2017.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2012.	24
2013.	44
2014.	84
2015.	67
2016.	74
2017.	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Járási Hivatal adatgyűjtése

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település központjában található a 2010-ben felújított, korszerű dr. Tábori Lajos Rendelőintézet.

A városban az egészségügyi alapellátást 3 felnőtt és 2 gyermek háziorvosi körzetben, valamint 2 fogorvosi körzetben látják el. A védőnői szolgálat 2 körzetben működik, és van külön iskolavédőnő is.

A járóbeteg szakellátás keretében az alábbi szakrendelések működnek: pszichiátria, neurológia, általános belgyógyászat, diabetológia, sebészet, nőgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet, reumatológia, ortopédia, ultrahang diagnosztika, fizioterápia és gyógytorna.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.

Rendszeres az óvodai szűrés, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot, rendszeres a testneveléshez, és sportversenyekhez kötődő egészségügyi ellenőrzés is.

A fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok között a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészítik a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk.

A felnőtt korú lakosság körében rendszeres az 50 év feletti nők emlőszűrése, a Rákellenes Liga minden évben prosztataszűrést szervez a férfilakosság részére.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A város lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés az egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz.

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésében jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

Nyergesújfalun a Kuckó Család- és Gyermekejöléti Szolgálat mind a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésében jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező problémák feltárásáért, megoldásáért jelzőrendszert működtet, rehabilitációs tanácsadást végez.

A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat munkatársa felveszi a kapcsolatot a szociális és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő családdal, személlyel (a bejelentés alanyával) és tájékoztatja a családsegítés keretében nyújtható szolgáltatásokról.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekek részére mind az óvodában, mind az általános iskolában a tatabányai Kölyök Kft. biztosítja az étkezést.

Az idősek részére az ebédet a Szent Mihály Idősgondozási Központ főzőkonyháján készítik. Az otthon konyháján a biztonságos előállításához szükséges HACCP rendszer működik.

Az előírt élelmiszer-nyersanyag, energia, valamint tápanyagtartalmat Quadro-Byte számítógépes élelmezési program használatával ellenőrzik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Nyergesújfalu városa sok lehetőséget kínál a szabadidő hasznos eltöltésére, amelyben kiemelkedő jelentőséggel bír a sport. A város vezetése – az éves gazdálkodás keretein belül – anyagi támogatással ösztönzi a sporttevékenységet, hogy az minél több városlakó életformájába beépüljön.

A település középtávú sportkonceptiója alapján kiemelt területek az iskolai testnevelés és diáksport, a szabadidősport és tömegsport, a fogyatékosok sporttevékenysége, az úszásoktatás, utánpótlás-nevelés, a versenysport és élsport működési célú támogatása. Városunkban versenysport és utánpótlás-nevelés tekintetében több Sportegyesület (lsd. 4.3. g) pont) vállal tevékeny részt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az alapellátás egyes formáinak megszervezésével településünk önkormányzata segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi és mentális állapotukból, illetve más okból eredő problémáik megoldásában.

Az étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását a települési önkormányzat és a Nyergesújfalui Római Katolikus Egyházközség között létrejött feladatátadó megállapodás alapján 1999 óta az egyházközség által fenntartott Szent Mihály Idősgondozási Központ látja el.

Étkeztetés keretén belül azokról a szociálisan rászorultakról; egészségük, életkoruk miatt akadályozottakról; fogyatékosokról, pszichiátriai betegekről, hajléktalanokról, szenvedély-betegekről gondoskodnak napi egyszeri meleg étel (ebéd) biztosításával, akik ezt önmaguknak, eltartottjaiknak tartósan, illetve átmenetileg nem képesek biztosítani.

Az ellátás folyamatosan biztosított, munkanapokon házhoz szállítással, hétvégén az elvitel lehetőségének biztosításával.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A városban jelentős a civil szervezetek jelenléte, és az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek. Éves programjaik egyeztetést követően szerepelnek a városi rendezvénytervben is.

A városban a minden korcsoportot érintő közösségi élet legmeghatározóbb színtere az **Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár**.

Az intézmény története több évtizedre nyúlik vissza. Az épület 2011. októberéig központi szerepet töltött be, az 1940-es évek elején – a Viscosa Gyár építésével egyidejűleg – épült. Több átalakítás után nyerte el a mai formáját. Eredetileg a Viscosa Gyár Szakszervezetének fenntartásában működött, majd 1994-ben átkerült a város önkormányzatának tulajdonába. Az épület életveszélyessé vált, ezért az intézmény átmenetileg a Kossuth utcai iskolaépületbe költözött. Itt található a felnőtt- és a gyermekkönyvtár, összesen közel 33.500 kötetes állománnyal, ingyenes internetes szolgáltatással és ingyenes Wifi hozzáféréssel. A Művelődési Ház rendszeresen szervez térítésmentes kulturális programokat minden korosztály részére. Különböző ismeretterjesztő előadásokat (a zeneművészettől a kertészetig), hagyományörző foglalkozásokat, író-olvasó találkozókat tartanak. Kiemelten fontosak a Magyar Költészet Napja és a Gyermek Világnapja alkalmából szervezett programok.

A TOP pályázati rendszer keretében az önkormányzat az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár bővítésére és felújítására nyújtott be pályázatot „Energetikai korszerűsítés Nyergesújfalu” címmel, melyet sikeresen bíráltak el, 128 millió Ft-ot fordíthat a művelődési ház korszerűbbé tételére. Ezen kívül az önkormányzat 2016-ban pályázatot nyújtott be az „Adóssághkonszolidációban nem részesült települések támogatása” megnevezésű felhívásra, melynek keretében 181 millió Ft támogatásban részesült. A pályázati cél az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár színház termékének a felújítása. Reményeink szerint a felújítást követően az intézmény ismét központi szerepet tud majd betölteni a településen élő minden korosztály számára a szabadidő hasznos eltöltésében.

Térségi Közösségi Ház

A "Térségi Közösségi Ház Nyergesújfalu" című projekt keretében Nyergesújfalu "legálmosabb" részén európai színvonalú épületegyüttest hoztak létre. A volt Alkotmány Mozi épületét újjáépítették, a mellette lévő ABC-t lebontották, helyén és az emlékmű környékén közparkot alakítottak ki. Az épület és környéke funkcióváltással újra a közösség célpontja lett. 2015 szeptemberétől pályázat útján létrehozott art-mozi is működik az épületben, mely 3D-s filmekkel várja a látogatókat.

Kernstok Galéria

A városháza építésekor 1998-ban az önkormányzat korszerű galéria kialakítását kezdeményezte, elsősorban a helyi, környékbeli festőművészek műveinek bemutatására. A galéria két állandónak tekinthető kiállításának anyaga ízelítőt ad Nyergesújfalu rendkívül gazdag és értékes XX. századi művészeti hagyományaiból. Az egyik tárlaton Kernstok Károly művei, a másikon Kernstok Károly, Nyergesi János, Nyergesi István, Vecsési Sándor, Kóthay Ernő, Takács Gyula és Szalai Zoltán alkotásai szerepelnek. Évente több időszak kiállításnak ad helyet a terem.

Nyergesi János Emlékház és Tájház

1996. augusztus 20-án, a millecentenáriumi ünnepek keretében nyílt meg Nyergesújfalu helytörténeti múzeuma és tájháza a neves nyergesi festőművész, Nyergesi János végakarátának megfelelően a Nyergesi János emlékházban. A múzeum létrehozására Nyergesújfalu Baráti Köre irányításával összefogott Nyergesújfalu Város Önkormányzata, a nyugdíjasok Barátság Klubja, az esztergomi Balassi Bálint Múzeum, a Komárom-Esztergom Megyei Levéltár, a Napsugár Nemzetiségi Óvoda és sok-sok nyergesi állampolgár. A helytörténeti részben megismerhetik a település tárgyi és írásos emlékeit a kőkorszaktól napjainkig. Külön tárlókban kapott helyet a kőkorszak, a bronzkor, a római kor, a török megszállás, a Rákóczi-szabadságharc, a millennium, a világháborúk, a Nyergesújfalui Önkéntes Tűzoltó Egylet, a nyergesi kőfaragók, az oktatásügy, térképek, okiratok, pénzek, testvérvárosok. Egy szobában és az udvaron helyezték el a XVII-XVIII. században betelepített németek mindennapi életét bemutató bútorokat, használati tárgyakat, szerszámokat, ruhákat. Az emeleti műteremben Nyergesi János és Nyergesi István képei szobrai és munkásságuk egyéb relikviái tekinthetők meg.

Kernstok-villa

Városunkra tekintve a felszínes szemlélő elsősorban az iparra, esetleg a borra, a borospincékre gondol. Azonban Nyergesújfalu a Duna partján, a Dunántúli-középhegység „dombjainak” lábánál, gyönyörű környezetben fekszik, így sok művész, gondolkodó, költő és író élt, vagy időzött itt, mivel inspiráló környezetre és olyan érzetekre leltek, melyek alkotó tevékenységük elengedhetetlen alkotóelemeivé váltak. Nyergesújfalu tehát gazdag művészeti örökségben. Büszkék vagyunk Kernstok Károlyra, a Duna festőjére, aki a XX. század egyik legjelentősebb festőművésze. Hajdani villája a város szívében, a főutcán áll. Itt alkotott Derkovits Gyula vezetésével 1919 nyarán a Harisközi művésziskola mintegy húsz növendéke. A város célja, hogy a ház felújításával kiállítótermet, civileket befogadó alkotóházat és pihenőparkot alakítson ki.

Civilek Háza

Szintén a közösségi élet színtere városunkban. Állandó helyet biztosít több rendezvénynek, szakkörnek, a civil szervezetek összejöveteleinek központi helyszíne.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban, így városunkban is.

Etnikai konfliktusokkal és kezelésükkel kapcsolatban nem rendelkezünk releváns adatokkal.

Bűnügyi helyzet:

A város közigazgatási területén a rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények száma 2016-ban 109 bűncselekmény volt, míg 2017-ben 74 eset történt. Ez 32,2 %-os csökkentést jelent. Közrendvédelmi szempontból a település nem tartozik a veszélyeztetett területek közé.

Városunkban fontos a körzeti megbízottak szerepe, a járőrszolgálat mellett az állandó rendőri jelenlét is biztosított. A település közbiztonságát, közrendjét fenyegető veszélyek megismerése

érdekében folyamatos párbeszédet kell folytatni a lakossággal, kiemelt feladat a prevenciós tevékenység előtérbe helyezése. Településünkön Polgárőrség és térfigyelő rendszer is működik, ami pozitív hatással van a lakosság szubjektív közbiztonság érzetére.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A városban több civil szervezet és egyházi szervezet is működik. Az adományozásnak már hagyományai vannak, melynek szervezésében a Magyar Vöröskereszt Nyergesújfalui Szervezete és a Szent Mihály Plébánia Caritas Csoportja vállal nagy szerepet.

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai között az önkéntes munka - mint fogalom - nem ismert eléggé, ezért szükséges a város lakossága körében annak megismertetése, elismertetése és ösztönzése az ilyen jellegű tevékenységre.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2014 októberében megalakult Nyergesújfalun a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Elnökével jó a kapcsolatunk, a romákat érintő kérdésekben rendszeresen egyeztetünk, kikérjük véleményüket a helyi rendeletek megalkotásakor, illetve egyedi esetekben is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciós- és szűrőprogramok népszerűsítése
Felzárkóztatási lehetőségek megteremtése	Háztartásvezetési- családfenntartási tanácsadás, előadások lehetőségének biztosítása, Életvezetési Klub
Közösségi együttélés elősegítése	Többfunkciós közösségi terek kialakítása (játszótér, pihenőpark), intézmények látogatása, kulturális programokon való részvétel (hatékonyabb információátadás)

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Már születésünk, s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években alkotott szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A település demográfiai mutatói:

(Forrás: KSH 2018. január 1-jei állapot)

Nyergesújfalu állandó népessége: 7545 fő.

Az állandó népesség 18 %-a, 1370 fő 18 év alatti.

0-18 éves korosztály korcsoportonkénti és nemenkénti bontásban:

Életkor	Fiú	Lány	Összesen
0 - 3	164	116	280
4 - 6	117	96	213
7 - 14	304	293	597
15 -18	152	128	280
Összesen	737	633	1370

Forrás: KSH

Általánosságban elmondható, hogy a 0-18 éves lakosság száma és aránya az állandó lakónépességet figyelembe véve évek óta stagnál (18 %).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek veszélyeztetettségének okai: nevelési problémák, családi konfliktusok, gyermekek családon belüli bántalmazása, gyermekek fizikai és lelki elhanyagolása, szülők, család életvitele, elégtelen lakáskörülmények, magatartás- vagy tanulási zavar.

A jelző rendszer megfelelően működött, 2017-ben 75 jelzés érkezett a Gyermejkölési szolgálathoz.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2012.	1411	9	3	218
2013.	1395	12	3	215
2014.	1407	15	9	164
2015.	1374	23	4	53
2016.	1378	5	8	57
2017.	1370	10	10	50

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatgyűjtés

Fenti táblázatban 2015-től a veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának drasztikus csökkenése látható, mely abból adódik, hogy csak a Kuckó Család- és Gyermejkölési Szolgálat által gondozásba vett gyermekek számát tükrözi (KSH adatgyűjtés változása miatt). 2014-ig a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma tartalmazta a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőket és a védelembe vett gyermekeket is.

2012. december 31-én Nyergesújfalun 218 veszélyeztetett gyermeket tartottunk nyilván. Veszélyeztetett gyermekként az alapellátásba vett, a védelembe vett, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeket vettük figyelembe. A veszélyeztetettség oka leggyakrabban anyagi természetű volt. Alapellátásba, védelembe vétel okai környezeti, magatartásbeli (pl. csavargás, iskolai hiányzás stb.) problémák voltak.

Amennyiben az adatokat össze akarjuk hasonlítani, akkor célszerű ugyanazokat az adatszoportokat figyelembe venni. Ez alapján 2017. december 31-én 138 veszélyeztetett gyermek volt városunkban, mely az alábbi adatokból tevődik össze: alapellátásban volt 50 gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 78 fő részesült, és 10-en voltak védelembe véve. Tehát amíg 2012-ben 218 volt a veszélyeztetett gyermekek száma, addig 2017-ben ez a szám 138-ra csökkent. A veszélyeztetett gyermekek száma összességében csökkenő tendenciát mutat.

2016. január 1-jén alakult meg Esztergomban a HÍD Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ, amely az Esztergomi Járásra kiterjedően látja el a gyermekvédelmi feladatokat. Konkrétan a súlyos veszélyeztetett helyzetben élő gyermekekre terjed ki a szakmai feladatuk. A védelembe vett gyermekekkel és családjaikkal végeznek szociális segítő munkát, illetve az esetmenedzserek koordinálják a szakmai tevékenységet a veszélyeztetettség mielőbbi megszüntetése érdekében.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számának alakulása:
(Az adott évben hosszabb-rövidebb ideig jogosultak száma.)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Tárgyévben jogosult gyermekek száma:	247	227	177	135	105	78

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az utóbbi évek év végi adatait vizsgálva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok, illetve a családokban nevelkedő gyermekek számában jelentős csökkenés állapítható meg, mely az alábbi táblázatban jól követhető:

Időpont	családok száma	gyermekek száma
2012.12.31.	87	186
2013.12.31.	71	156
2014.12.31.	55	113
2015.12.31.	42	92
2016.12.31.	30	71
2017.12.31.	17	39

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma évről-évre folyamatosan, jelentősen csökken, melynek fő oka, hogy az elmúlt években településünkön javultak a munkavállalói esélyek, csökkent a munkanélküliség. A különböző családi adókedvezmények bevezetésével, a minimálbér növelésével a családok jövedelme folyamatosan emelkedik, ezzel szemben a jogosultság feltételeként meghatározott jövedelemhatár hosszú évek óta változatlan. 2018. január 1-jétől emelkedett ugyan a jövedelemhatár, de az első negyedévben ez semmilyen hatással nem volt a jogosultak számának emelkedésére. Jelenleg is folyamatosan csökken a számuk, akinek megszűnik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága, nem újítja meg kérelmét, feltehetően javultak a jövedelmi viszonyok a családban.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

A Gyvt. 20/A. §-a szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában.

A támogatás alakulása

Időpont	Jogosult gyermek (fő)	Felhasznált összeg (Ft)
2012.08.01.	194	1.125.200
2012.11.01.	180	1.044.000
2013.08.01.	185	1.073.000
2013.11.01.	169	980.200
2014.08.01.	122	707.600
2014.11.01.	117	678.600
2015.08.01.	94	545.200
2015.11.01.	88	510.400
2016.08.01.	82	475.600
2016.11.01.	69	400.200
2017.08.01.	48	288.000
2017.11.01.	43	258.000

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

(2016-ig 5.800 Ft/gyermek/alkalom, 2017-től 6.000 Ft/gyermek/alkalom)

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2015. március 1-jétől az önkormányzati segélyt felváltotta a települési támogatás, melynek jogosultsági feltételeit Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete tartalmazza. Míg korábban a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a gyermekekre tekintettel nyújtott segélyezési forma volt, addig a települési támogatás ezt külön nem nevesíti.

Települési támogatásban részesültek:

	lakhatási támogatás (rendszeres)			rendkívüli támogatás (egy vagy több alkalommal)		
	2015. 03.01-től	2016.	2017.	2015. 03.01-től	2016.	2017.
Támogatásban részesültek száma	55	85	74	69	91	86
Támogatásban részesültek közül gyermeket nevelők száma	14	25	21	11	12	17

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Városunkban a gyermekétkeztetést – közbeszerzés eredményeként – már évek óta a tatabányai Kölyök Kft. biztosítja.

Az általános iskolában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül 2017-ben havonta átlagosan 25 gyermek vette igénybe az ingyenes étkeztést.

Az óvodákban több jogszabályi feltétel megléte esetén is ingyenes lehet az étkezés (pl. a szülők önkéntes jövedelemnyilatkozata alapján, tartós beteg gyermek, három vagy többgyermekes családban élő gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság), ezért a szülők nem járják végig a hivatali utat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság megállapításáért, hanem az egyszerűbb lehetőséget választják és a jövedelemnyilatkozat alapján veszik igénybe az ingyenes étkeztetést. Azzal majd később szembesülnek, hogy akiknek nincs megállapítva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága, az nem részesül az egyéb kedvezményekben (pl. az évi kétszeri 6.000 Ft értékű Erzsébet utalvány).

Szülői nyilatkozat és egyéb jogszabályi feltétel alapján a bölcsődében és az óvodákban 2017-ben havonta átlagosan ingyenes étkeztetést igénybe vevő gyermekek száma:

Intézmény	Ingyenes étkezők havi átlagos száma (fő)	ebből rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (fő)
Bóbita Óvoda Május 1. téri épület	50	0
Eterniti telephely	35	2
bölcsőde	14	0
Benedek Elek Óvoda	80	1
Napsugár Óvoda	47	2
Összesen	226	5

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs tudomásunk róla.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012.	2	262
2013.	2	259
2014.	2	265
2015.	2	273
2016.	2	254
2017.	2	253

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Városunkban 2 védőnői körzet van, ezen kívül egy főállású iskola és ifjúság egészségügyi védőnő.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2012.	0	61955	23337	38618
2013.	0	65318	25402	39916
2014.	0	64538	25803	38735
2015.	0	77536	25520	52016
2016.	0	63252	26892	36360
2017.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

Nyergesújfalun 2 gyermek házi orvosi körzet van, betöltetlen státusz nincs. A gyermekek szakorvosi ellátáshoz az OEP által kijelölt területi ellátási kötelezettség szerinti intézményben jutnak.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás pedagógiai szakszolgálati feladat. A KEM Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézmény Nyergesújfalui Telephelye nyújt ilyen jellegű szolgáltatást, a 0-3 éves korú gyermekek számára. (A fejlesztő nevelés bekerülésével ez kitolódhat 6 éves korig.) A 3 évesnél idősebb korú sajátos nevelési igényű gyermekek számára szükséges habilitációs, rehabilitációs foglalkozás megszervezése a nevelést-oktatást végző intézmény feladata.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nagy részének a nevelése-oktatása a város nevelési-oktatási intézményeiben történik integrált formában. Nyergesújfalu Város Önkormányzata támogathatónak ítélt meg minden olyan feladatellátási formát, amely a sérült gyermekek integrációját helyben oldja meg. Környékünkéről azok a speciális nevelési szükségletű gyermekek, akiknek a nevelése-oktatása integrált formában nem valósítható meg, az Esztergomi Montágh Imre Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda, Általános Iskola és Speciális Szakiskolába járnak.

A Kuckó Család- és Gyermejjóléti Szolgálat Támogató szolgálata biztosítja a napi rendszeres szállítást.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2012.	1	26	0	26
2013.	1	26	0	26
2014.	1	26	0	26
2015.	1	26	0	26
2016.	1	26	0	26
2017.	1	26	0	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma (átlag szám)
2012.	n.a.	n.a.	n.a.
2013.	n.a.	n.a.	n.a.
2014.	n.a.	n.a.	n.a.
2015.	5	0	1
2016.	5	0	4,3
2017.	5	0	4,6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A családi napközi 2015. október 31-én indult, ezért csak 1 fő a gondozott gyermekek száma. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, étkezést, nevelést és foglalkozást.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások közül 26 férőhelyes bölcsődénk van, valamint család- és gyermekjóléti szolgálatunk. A Kuckó Család- és Gyermejjóléti Szolgálat társulási formában működik. A gesztor önkormányzat Lábatlan, a további települések: Nyergesújfalu, Bajót, Süttő, Nagysáp. A gyermekjóléti szolgálat törvényi feladataiból adódóan működteti a jelzőrendszert, amely a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére szolgál. Így szoros kapcsolatot tart fenn a város nevelési-oktatási intézményeivel, rendőrséggel, gyámhivatallal, járási hivatal foglalkoztatási osztályával, védőnői szolgálattal, a pedagógiai szakszolgálattal.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

e) gyermekvédelem

A gyámhatóság feladat- és hatáskörét a települési önkormányzat jegyzője, a járási gyámhivatal valamint a szociális és gyámhivatal gyakorolja.

A gyermekvédelem területén a jegyzői gyámügy a pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosítja a rászorulóknak részére. A járási gyámhivatal a gyermekek védelme érdekében – többek között - dönt az ideiglenes hatályú elhelyezésről, átmeneti nevelésbe vételről, tartós nevelésbe vételről, védelembe vételéről, örökbe fogadásáról, családba fogadásáról stb. (A felsorolás a teljesség igénye nélkül készült. A gyámhatóság feladatait a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet tartalmazza.)

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehető szolgáltatások: a szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, települési támogatásokra való jogosultság, iskolai étkeztetés, gyógyszer-támogatás, természetbeni települési támogatás pl. tűzifa formájában.

Krízishelyzet esetén a Nevelőszülői Hálózatot lehet igénybe venni, a nevelőszülőt a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala jelöli ki. Esztergomban a Máltai Szeretetszolgálat működtet egy családok átmeneti otthonát.

A krízishelyzetben lévő 3-18 éves gyermek/tanuló és szülei, pedagógusai számára a Pedagógiai Szakszolgálat pszichológiai tanácsadást, támogatást, terápiát biztosít (a nappali tagozaton folytatott tanulmányok végéig).

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A diákok tanórán kívül eltöltött ideje a „szabadidő”. Ez a kifejezés nem a legszerencsésebb, hiszen napjaink rohanó világában ennek, az iskolán kívül eltöltött időnek nagy részét a házi feladatok elkészítése, a következő napra való felkészülés, valamint a különórákon való részvétel tölti ki. Ez nem meglepő, mivel a továbbtanulás szempontjából a diáknak érdeke az egész napos tanulás, minden előnyével és hátrányával együtt.

A városban élő gyermekek által a közoktatási intézményrendszeren keresztül elérhető egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programjai:

A Szabolcsi Bence Alapfokú Művészeti Iskola zeneművészeti oktatást, továbbá tehetséggondozást, differenciált készség- és képességfejlesztést folytat. Az intézmény szolgáltatásai minden gyermek számára egyenlő eséllyel elérhetőek.

A Kernstok Károly Általános Iskola szakkörök formájában biztosítja a gyermekek számára a sport, képző-művészeti, idegen nyelvi tanórán kívüli képzést, tehetséggondozást.

Nyergesújfalun az alábbi egyesületek biztosítanak lehetőséget a versenysport és az utánpótlás nevelés terén a gyermekek sporttevékenységére:

- Nyergesújfalu SE (futball)
- Nyergesújfalui Kick-bokszt SE
- Nyergesújfalu Városi SE (sakk, teke, természetjárók)
- Zoltek Kajak Kenu Nyergesújfalu SE
- Fut a Nyerges Sport Egyesület
- Nyergesújfalui Négy Égtáj Túra- és Szabadidő Sportegyesület
- Eternit SE (ping-pong)
- Öreg-kő Lovasai Egyesület

Az egészségfejlesztési programok a köznevelési intézmények nevelési programjaiban erőteljes hangsúllyal szerepelnek.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata 2012-től biztosítja a **nyári napközi** lehetőségét elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekek számára, hogy minél kevesebb csellengő, felügyelet nélküli gyermek legyen a városban. Pedagógusok felügyelete mellett tartalmas szabadidő eltöltésére van lehetőség a gyermekeknek.

Zafféry Károly Szalézi Középiskola minden év júniusában két hét időtartamban Oratóriumot szervez, mely a település minden érdeklődő gyermeke előtt nyitva áll. Az érdeklődés évről-évre nő, népszerű a városban élő családok körében.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A tanév, illetve nevelési év folyamán az általános iskolákban, az óvodában és bölcsődében biztosított a gyermekek étkeztetése. A gyermekek étkeztetését, az egészséges táplálkozás feltételeit a tatabányai Kölyök Kft. biztosítja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult óvodás és 1-8. osztályos gyermekek ingyenesen, felsőbb osztályosok 50 %-os térítési díj kedvezménnyel vehetik igénybe az étkeztetést. Az óvodákban több jogszabályi feltétel megléte esetén is ingyenes lehet az étkezés (pl. a szülők önkéntes jövedelemnyilatkozata alapján, tartós beteg gyermek, három vagy többgyermekes családban élő gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság) ezért a szülők nem járják végig a hivatali utat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság megállapításáért, hanem az egyszerűbb lehetőséget választják és a jövedelemnyilatkozat alapján veszik igénybe az ingyenes étkeztetést.

A nyári napközi idején a gyermekek ellátását az Ászok Vendéglő biztosítja.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink. A bölcsőde, az óvoda és az iskola, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi-, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt. Szükséges esetekben a gyermekek és tanulók megkapják a megfelelő szakmai támogatást.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Kuckó Család- és Gyermejkölési Szolgálat hátránykompenzáló szolgáltatásai (pl. támogató szolgálat) nagyban hozzájárulnak fogyatékkal élő gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékkal élő gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a településen:

A településen élő, hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	A településen élő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	A településen élő, hátrányos helyzetű, alapfokú iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulók létszáma	A településen élő, halmozottan hátrányos helyzetű, alapfokú iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulók létszáma	A településen élő, hátrányos helyzetű, középfokú iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulók létszáma	A településen élő, halmozottan hátrányos helyzetű, középfokú iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulók létszáma
0	0	0	0	0	0
Megjegyzés:	Összes hátrányos h: -- Nem tanköteles: -- Tanköteles: -- /óvodás: --; ált. iskolás: --; középiskolás: --				

Az iskola neve: Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola	Az iskola felvételi körzetében élő hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	Az iskola felvételi körzetében élő hátrányos helyzetű tanköteles tanulók létszáma	Az iskola felvételi körzetében élő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	Az iskola felvételi körzetében élő halmozottan hátrányos helyzetű tanköteles tanulók létszáma
Összesen:	n.a.	13	n.a.	14
Nyergesújfalu, Padányi tér 35/A.		1		0
Nyergesújfalu, Babits M. u. 13.		8		10
Bajót, Petőfi S. u. 4.		4		4

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

2013. szeptember 1-jétől hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő, a családba fogadó gyám alacsony (alapfokú) iskolai végzettsége, vagy alacsony foglalkoztatottsága, vagy az elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül legalább kettő fennáll.

Míg 2013. szeptember 01. előtt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult automatikusan hátrányos helyzetűnek számított, a jelenlegi rendelkezések szerint csak akkor lesz hátrányos helyzetű, ha a három feltételből egynek megfelel, halmazottan hátrányos helyzetű pedig, ha a három feltételből legalább kettő fennáll.

2017. december 31-i állapot szerint 39 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek volt. A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg (vagy azt követően) kérelemre – külön döntésben - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal megegyező időtartamra állapítja meg a hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállását. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának folyamatos, jelentős csökkenésével egyenes arányban csökkent a hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma is. 2017. december 31-én városunkban se hátrányos, se halmazottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt.

Az intézmények a veszélyeztetett és tanulási problémákkal küzdő gyermekek időbeni felismerésére kiemelt hangsúlyt fektetnek. A gyermekek iskolába lépésekor minden évben teljes körűen felméri az iskolakészültség szintjét. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, fejlesztésre, terápiára szoruló gyermekek megsegítését a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

A pedagógiai szakszolgálat feladatai:

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel,
- logopédiai rendellenességekkel, nyelvi-kommunikációs,
- valamint pszichés problémákkal küzdő gyermekek problémáinak feltárása
- szakértői vélemény készítése
- a gyermekek pedagógiai célú fejlesztő és rehabilitációs célú foglalkoztatása,
- pszichológiai támogatást, terápiás gondozást nyújt a gyermeknek,
- pszichológiai, gyógypedagógiai, pedagógiai tanácsadást és konzultációs lehetőséget nyújt a gyermekek, a tanulók szülei, pedagógusai részére,
- támogatja a család nevelő és a nevelési- oktatási intézmények pedagógiai munkáját.

A szakértői véleménnyel rendelkező beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek pedagógiai célú rehabilitációja:

- az óvodás korú gyermekek fejlesztése, mozgásterápiája ambuláns formában történik a pedagógiai szakszolgálatnál,
- az iskolás gyermekek ellátása helyben történik az iskolájukban.

2013-ban az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat átalakult. 2013. szeptember 1-jén az Emberi Erőforrások Minisztériuma létrehozta a KEM Pedagógiai Szakszolgálatot. A megyei intézmény része az Esztergomi Tagintézmény. Az Esztergomi Tagintézményhez 2 telephely kapcsolódik a Dorogi és Nyergesújfalui Telephely.

A KEM Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézmény Nyergesújfalui Telephelyén jelenleg ellátott tevékenységek:

- gyógypedagógiai tanácsadás,
- korai fejlesztés és gondozás,
- szakértői bizottsági tevékenység,
- nevelési tanácsadás,
- logopédiai ellátás,
- gyógytestnevelés.

Óvoda:

Nyergesújfalu Város Önkormányzata fenntartásában 2015. augusztus 1-jétől ismét önálló köznevelési intézményként működnek óvodáink az alábbiak szerint:

1. Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde, melynek telephelyeként működik a Nyergesújfalui Eterniti Óvoda
2. Nyergesújfalui Benedek Elek Óvoda
3. Nyergesújfalui Napsugár Óvoda

Óvodai szakmai változások, fejlesztések:

A fejlesztés célja a kompetencia alapú oktatás minél szélesebb körben való elterjesztése, a képességek, készségek fejlesztése, ami az alkalmazásképes tudást helyezi középpontba. Ennek egyik elengedhetetlen feltétele a pedagógiai módszertani kultúra megújítása, melynek érdekében támogatott továbbképzéseken vesznek részt az óvodapedagógusok.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (tagóvoda nélkül)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvodák száma	3	
Telephelyek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	368	
Óvodai csoportok száma	15	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	05.30-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: (hét)	4	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	32	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	32	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	15	0
Kisegítő személyzet	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2012.	0	0
2013.	0	0
2014.	0	0
2015.	0	0
2016.	0	0
2017.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladatellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2012.	284	14	345	4	291	0
2013.	305	14	345	4	301	0
2014.	299	14	345	4	282	0
2015.	301	14	345	4	290	0
2016.	298	15	360	4	274	0
2017.	n.a.	15	360	4	307	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskola:

A Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola főépületének („A” ép., Padányi tér 35/A.) felújítása és bővítése 2011 tavaszán befejeződött. A felújított épület mérete és kialakítása lehetőséget biztosított arra, hogy a külön telephelyen („B” ép., Kossuth L. u. 89.) működő alsó tagozat is ebben az épületben kerüljön elhelyezésre. Az átszervezés eredményeként az alsó tagozatos tanulók a 2011/2012-es tanévtől az iskola főépületében folytatták tanulmányaikat.

Mivel az átszervezést követően a „B” épületben oktató-nevelő munka nem folyik, a továbbiakban szükségtelenné a telephelyi státusz fenntartása. Az itt található tanuszodát és tornatermet továbbra is az iskola használja.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma (tagiskola nélkül)

	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2013/2014	294	284	578	39	7
2014/2015	307	281	588	29	5
2015/2016	252	192	444	20	4
2016/2017	261	192	453	24	5
2017/2018	260	212	472	15	3

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

A köznevelési intézmények legfontosabb mutatószámai:

Általános iskola (tagiskolával együtt)

Tanév	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Tanulólétszám	643	645	619	611	606
Tanulócsoportok száma	32	34	31	32	32
Tanteremszám	46	47	47	47	47
1 tanulócsoportra jutó tanulók száma	20	19	20	19	19
1 tanteremre jutó tanulók száma	14	14	13	13	13
Pedagógusok létszáma	65	63	62	60	59,5
1 pedagógusra jutó tanulók száma	10	10	10	10	10

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

Teljes intézményhálózat alapfeladat szerinti felsorolása:

Óvoda

Név	Székhely	Telephely	Férőhely
Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde	Nyergesújfalu, Május 1. tér 10.		98
Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde		Nyergesújfalu, Óvoda u. 3.	47
Nyergesújfalui Benedek Elek Óvoda	Nyergesújfalu, Padányi tér 35/B.		120
Nyergesújfalui Napsugár Óvoda	Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 57.		95
Összesen:			360

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

Általános Iskola

Név	Székhely	Tagintézmény	Telephely	Férőhely
Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola	Nyergesújfalu, Padányi tér 35/A			520
Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola Tagiskolája		Nyergesújfalu, Babits M. u. 13.		245
Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola Tagintézmény Telephelye			Bajót, Petőfi S. u. 6.	95

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

2006. január 1-jétől az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás és a Pedagógiai Szakszolgálat Intézményfenntartó Társulás között létrejött megállapodás értelmében a kistérségi társulás az intézményfenntartó társulással együttműködik a pedagógiai szakszolgálati feladatok közül a nevelési tanácsadás és a logopédiai ellátás biztosítása érdekében Nyergesújfalu, Lábatlan, Süttő és Bajót településeken, az utazó gyógypedagógiai szolgálat viszonylatában Nyergesújfalu, Süttő és Bajót településeken. 2013. szeptember 1-jén létrejött a KEM Pedagógiai Szakszolgálat. 2013. december 31-jei hatállyal megszűnt a Pedagógiai Szakszolgálat Intézményfenntartó Társulás. A 2010/2011-es tanévtől a Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola gyógypedagógusai és fejlesztőpedagógusai a Pedagógiai Szakszolgálat személyi állományához tartoznak. A Szakszolgálat általuk látja el az említett utazó gyógypedagógusi szolgáltatást. A 2011/2012-es tanévtől 1 fő gyógy-testnevelő látja el a gyógytestneveléssel kapcsolatos feladatot.

A fenntartóváltás óta (2013.) a Pedagógiai Szakszolgálat egyik munkatársa az Esztergomi Montágh Imre EGYMI, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola állományába került át, azonban utazó gyógypedagógusként teljes munkaidőben az intézmény sajátos nevelési igényű (SNI) tanulóinak rehabilitációs-rehabilitációs fejlesztését végzi. Az ő tevékenysége azonban nem fedi le az intézmények teljes SNI-s ellátásának szükségletét, az elmúlt években a szakszolgálat munkatársai külön megbízási szerződéssel teljesítették ezt a feladatot – a 2018/2019-es tanévtől lehetőség nyílt félállásban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatni egy gyógypedagógust az SNI-s feladatokra. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók ellátását továbbra is a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai végzik.

b) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Szakértői vélemény iránti kérelmében a szülő nyilatkozhat arról, hogy a vizsgálaton szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét kéri halmozottan hátrányos helyzetére való tekintettel. A tagintézményben és telephelyén elindult egy önszegregációs folyamat: a bajóti gyerekek egy részét már óvodába Nyergesújfaluba hordják, iskolába a székhelyre íratják; a Bajóton alsó tagozatot végző tanulók egy része a székhelyen az emelt szintű oktatást vagy a helyi szalézi gimnázium nyolcosztályos képzését célozza meg. (A székhelyen az utóbbi években minden tanévben nő a létszám - meghaladta a 10 %-ot -, míg a tagintézményben és telephelyén folyamatosan csökken – az összlétszám stagnál.)

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A székhelyen és a tagiskolában, illetve annak telephelyén az oktatás hatékonyságában jelentős különbség mutatkozik: a 2017/2018-as tanév végén az iskolaátlag 3,95 volt, ami a székhelyen tanulók 4,23 átlagából, valamint a tagiskola és a tagiskola telephelyén tanulók 3,54 átlagából tevődik össze.

A tagintézményben és telephelyén nem ritka az igazolatlan hiányzás, a deviáns magatartás. A tagintézményben jelentős a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók aránya (a 2017/2018-as tanév második félévében 45%).

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola stratégiai változást határozott el az intézményben az oktatás terén. A változtatásra az intézmény véleménye szerint az elvándorlás miatt van szükség (a gyerekeket a szülők elviszik a nyolcosztályos gimnáziumokba, többnyire a Nyergesújfalun található Zafféry Károly Szalézi Középiskolába), melynek oka a devianciától való menekülés, különösen a tagintézmény és a telephely vonatkozásában.

A 2012/2013-as tanévben elindult az emelt óraszámú oktatást, mely matematikából váltotta be a hozzá fűzött reményeket: az elmúlt időszakban minden tanévben elérték a megyei 1-6. helyezés valamelyikét a Bolyai Matematikai Csapatversenyen; szép teljesítményt nyújtottak a tanulók a Zrínyi Ilona Matematikaversenyen (országos döntős tanuló is volt) és az Alapművelési Matematikaversenyen.

Emelt óraszámú oktatás nélkül, tehetséggondozó szakkörben készülve megyei első, sőt országos első helyezést értek el az iskola tanulói a Bolyai Anyanyelvi Csapatversenyen, több évben volt országos döntősük a Lila Vegyész Bajnokságon.

Hetedik-nyolcadik osztályos, német nemzetiségi tanterv szerint haladó tanulóik közül – a német kisebbségi önkormányzat anyagi támogatásával - sokan tettek Junior nyelvvizsgát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 250 tanulónként biztosít egy pedagógiai asszisztens, ez alapján az intézményben ebben a munkakörben két főt foglalkoztattak: egyiket a székhelyen, másikat a tagintézményben. A 2017/2018-as tanévtől kezdve egy pedagógus státuszt pedagógiai asszisztensre váltottak, így tavaly szeptembertől a tagiskolában a közel 100 tanulóra 2 pedagógiai asszisztens jut, ez a magatartási problémák kezelésében, az oktató-nevelő munka támogatásában érezhető segítség.

2015-ben a tagintézmény a TÁMOP 3.1.4. C-14 pályázaton a „Kapaszkodót kínálunk” programjával elnyert 12 millió forintból felzárkóztatást, tehetséggondozást, integrációt segítő továbbképzést, több szabadidős programot tudott megvalósítani.

2017/2018-as és a 2018/2019-es tanévben EFOP 3.3.5-17 pályázat révén összesen 200 tanuló térítés nélkül vehetett/vehet részt napközis táboroztatásban: a tanulók kiválasztása mind a három feladat-ellátási helyet érinti.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tagiskola: az általános iskolai tanulmányokat el nem végzők, az iskolai lemorzsolódásban veszélyeztetettek magas száma.	- EFOP 3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázat - családsegítő szolgálat intenzívebb jelenléte, támogatása - szociális munkás státusz
Tagiskola: önszegregáció	EFOP 4.1.2. – az elnyert 517 millió forintos beruházás nagy része a tagiskolában valósul meg
Teljes intézmény: korai iskolaelhagyás, motiválatlanság, iskolai túlterheltség.	Komplex Alapprogram („élménysuli”) bevezetése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek egyenlősége vizsgálata kapcsán az önkormányzat és intézményei – hasonlóan a fogyatékos célcsoporthoz - rendkívül kevés adattal rendelkeznek. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben. A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék, minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalóknak nemüktől függetlenül joguk van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjanak. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet.

A női esélyegyenlőség érdekében fontosak a nőkre szabott foglalkoztatási programok, a családbarát munkahelyek, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások, a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosítása (bölcsőde, családi napközi), a szociális biztonsági rendszerek megfelelő kialakítása (betegség, rokkantság, időskor, üzemi baleset vagy foglalkoztatási betegség esetén, munkanélküliség elleni védelem), a szülői szabadság biztosítása, a gyermeket váró nők, a gyermekágyas és szoptató anyák munkahelyi biztonsága.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2012.	2570	2616	n.a.	n.a.	173	168
2013.	2550	2597	n.a.	n.a.	104	97
2014.	2518	2544	n.a.	n.a.	96	91
2015.	2485	2503	n.a.	n.a.	68	65
2016.	2458	2468	n.a.	n.a.	40	58
2017.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A regisztrált munkanélküli nők részére az Esztergomi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett, szakképesítést adó képzéseken vehettek részt. A képzés időtartama alatt közfoglalkoztatási bért kaptak a résztvevők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerőpiacon az alacsony iskolai végzettségűek alacsonyabb munkabérért, képzést nem igénylő munkakörben, segéd- vagy betanított munkásként, esetleg a közfoglalkoztatásban tudnak elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A kistelepüléseken élő, a roma, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A kisgyermekes anyáknak „állandóan beteg a gyerekük”, „beszűkülnek a GYES alatt”, „nem elég rugalmasak”, míg a 45 év feletti nőknek úgymond „elavult a tudásuk, kompetenciájuk”, és „járatlanok a változó világban”. Noha valóban semmiféle szabály, rendelet vagy törvény nem írja elő, a valóság az, hogy a gyermekgondozással, háztartással, házkörüli munkákkal, idős- és beteggondozással kapcsolatos feladatok elsöprő többségét ma is még mindig a nők végzik, akár dolgoznak emellett fizetést biztosító munkahelyen is, akár nem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is. Nyergesújfalun biztosított a gyermekek bölcsődei és óvodai elhelyezése, amely elsősorban az anya munkavállalását segíti, de sok esetben a család szociális helyzete is indokolja a kisgyermek bölcsődei ellátását. Az intézményben a gyermekek részére életkori sajátosságainak megfelelően napi ötszöri étkeztetés biztosított.

Városunkban jelenleg egy bölcsőde működik, ahol a beírt gyerekek száma a felvehető maximális 26 fő körül mozog minden évben.

A bölcsődei férőhelyek bővítésének érdekében a TOP pályázati rendszerben az „Eternit Óvoda felújítása és bölcsődei csoportszobával bővítése” nevű projektötletre az önkormányzat pályázott, melyen 80 millió forintot nyert az épület felújítására és bővítésére. A pályázati cél megvalósítása folyamatban van.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A gyermekintézmények rugalmatlan nyitva tartása nehezíti a munkavállalást. A közösségi szociális munka módszereinek bővítésével, öngyógyító csoportok támogatásával csökkenthető a gyermeküket egyedül nevelő nők gazdasági kiszolgáltatottsága.

A rugalmas munkaidő, családbarát szolgáltatások tekintetében a munkáltatók elsősorban a gazdasági érdekeiket nézik és nem a humán szempontokat veszik figyelembe. A többműszakos 12 órás folyamatos munkarend kedvezőtlen a kisgyermekes anyáknak.

A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a város környezetében, még ott sem ahol ez lehetséges lenne. A munkaszervezést általában nehezíti ez a megoldás és különösen akkor, amikor egy-egy munkakör többszörösen összetett, ezáltal nehezen nélkülözhető a munkatárs a munkaidő bármely szakában.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2012.	2	305	153
2013.	2	199	99
2014.	2	250	125
2015.	2	284	142
2016.	2	275	138
2017.	2	280	140

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

Nyergesújfalun a várandós kismamákat egy nőgyógyász szakorvos látja el járóbeteg-szakellátás keretében. A terhes-tanácsadásban a védőnők is kiveszik a részüket. Az újszülöttek gondozását 2 gyermekorvos, valamint 2 védőnő látja el.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A városban élő szociálisan nehéz helyzetben lévő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására iskolai védőnő segítségével alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Ezen problémák jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a nevelési tanácsadók, a rendőri tevékenység egyre jobban összehangolt munkája eredményeként, a védelmi jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy krízishelyzetben hova fordulhatnak segítségért. Az ezzel kapcsolatos, publikus országos adatok a jéghegy csúcsát jelentik, hiszen a családon belüli erőszak a négy fal között zajlik, általában közeli családtag követi el, ami szintén nehezíti a felderítést. Ezen a területen nagyon magas a látencia.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A városban nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona. A krízishelyzetben lévők elhelyezésére a területileg illetékes intézményben van lehetőség. A Kuckó Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat munkatársai a jelzőrendszer jelzésekor minden esetben felméri a krízishelyzetet és a megfelelő mértékben segítséget nyújtanak a bajban lévők számára, hogy a számukra szükséges, megfelelő ellátáshoz jussanak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepvállalása a közéletben általában háttérbe szorul, ezzel szemben Nyergesújfalu Képviselő-testületében a nemek aránya kiegyenlítetnek mondható: 5 férfi és 4 nő vezeti városunkat, a polgármester személye nő. Ezen kívül a város intézményeit többségében hölgyek vezetik.

	Képviselő-testület tagja	
	Férfiak	Nők
1990-1994	12	3
1994-1998	12	2
1998-2002	13	1
2002-2006	14	2
2006-2010	12	3
2010-2013	5	4
2014-	5	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság.

A családpolitika helye és szerepe általában a családok védelme és támogatása, azon belül is a gyermekes családoké. Magyarországon a pénzügyi és természetbeni ellátások jellemzően alanyi jogon járó (univerzális) ellátások, részben kiegészítő jelleggel a rászorultsági helyzet figyelembe vételével nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátások.

A családtámogatásokkal kapcsolatos változások legfőbb elemei:

2014. január 1-jén léptek hatályba:

- **GYED extra:** A gyermek egyéves kora után időkorlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni a GYES, illetve a GYED juttatások megtartása mellett. Amennyiben a családnak akkor születik kisgyermek, amikor még folyósítanak számára nevelési ellátást a korábban született gyermek után, úgy e mellé kaphatja az újszülött gyermek jogán járó ellátást. Korábban ilyen esetekben az egyikről le kellett mondani.
- **Diplomás GYED:** A felsőfokú tanulmányokat folytató diákok fix összegű GYED-ben részesülhetnek. Ikergyermek születése esetén kétfő helyett három évig jár a GYED.

2015. január 1-jétől lépett hatályba:

- **„Első házások kedvezménye”:** Az adókedvezményre friss házások jogosultak, amennyiben legalább egyikük első házasságát köti meg.

Forrás: *Demográfiai portré 2015*. KSH NKI, Makay Zsuzsanna: Családtámogatás, gyermeknevelés, munkavállalás

A kisgyermekes nők munkavállalási problémájának megoldását jelentené a részmunkaidős foglalkoztatás feltételeinek bővítése állami eszközökkel – adókedvezményekkel, illetve a tb csökkentésével – történő javítása. A kormányzat 2018. januárjától Munkahelyvédelmi Akciótervvel segíti a foglalkoztatást.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében szociális hozzájárulási adókedvezményt és szakképzési hozzájárulási kedvezményt nyújtanak.

A munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adóból és szakképzési hozzájárulásból igénybe vehető kedvezmények, melyek nagymértékben hozzájárulnak az esélyegyenlőség megteremtéséhez az alábbiak:

- 25 év alatti munkavállalók utáni kedvezmény
- 55 év feletti munkavállalók utáni kedvezmény
- A szakképzetlen munkavállalók utáni kedvezmény
- Tartósan álláskeresők utáni kedvezmény
- Kisgyermekes munkavállalók utáni kedvezmény

Az akcióterv nemcsak az új alkalmazottakra, hanem a jelenleg foglalkoztatottakra is érvényes.

Fentiek is megerősítik, hogy az esélyegyenlőség biztosításának Nyergesújfalun is kiemelt feladatnak kell lennie az aktív korú nők körében, különösen a foglalkoztatás terén.

Magyarország a nők foglalkoztatottságában rendkívül rosszul áll, a kisgyermekes anyák foglalkoztatási aránya hazánkban a legkisebb. Sokszor esély sincs arra, hogy a munkahelyre visszatérhessenek a nők/anyák, hiszen annyi idő alatt, amíg az édesanya otthon van gyermekével - ha még testvér is születik, csak nő ez az idő -, sajnos sok esetben a munkahely megszűnik, vagy a munkakör átalakul. Előfordul, hogy az édesanyák különböző képzéseken, átképzéseken vesznek részt annak reményében, hogy a GYES lejártakor nagyobb eséllyel térhessenek vissza a munkaerőpiacra. Természetesen mindehhez szükséges, hogy gyermekeik számára biztosított legyen a napközbeni ellátás valamely formája. Ezekben a nehézségekben segíthet a bölcsődei férőhelyek számának növelése. A nyári időszakban visszatérő probléma, hogy az aktívan dolgozó nők nem tudják elhelyezni iskoláskorú gyermekeiket. Ezen a problémán segít az önkormányzat az immár hagyományos nyári napközivel. Az eddigi tapasztalatokat összegezve, szükséges a napközi folyamatos biztosítása a teljes nyári szünetidőre.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az eterniti városrész óvoda épületének műszaki állapota korszerűtlen, bölcsődei ellátottsága nincs	Az eterniti óvoda fejlesztése, felújítása, bölcsődei férőhelyekkel való bővítése
Nagycsaládosok, gyermeket egyedül nevelők elszegényedésének kockázata	Karitatív csoportok bevonásával a támogatások fokozása, gyermekjóléti szolgáltatásokról tájékoztatás
Elmagányosodás	Civil kezdeményezések, sportesemények, városi programok helyéről, idejéről információk nyújtása (honlap, helyi újság)

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2012.	853	1334	2187
2013.	830	1309	2139
2014.	798	1296	2094
2015.	756	1272	2028
2016.	766	1272	2038
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyergesújfalun az összes nyugdíjas száma az állandó lakosok számához viszonyítva a 2012-2016. közötti években kismértékben, de folyamatosan csökkent, aminek oka valószínűleg a nyugdíjkorhatár 65 évre történő emelése. A nők száma e csoporton belül jelentősen meghaladja a férfiakét. Érdekes: A vizsgált periódusban a 65 év felettiek aránya az állandó lakosok számán belül 2013-ban 16 % volt, 2016-ra ez az arány 18 %-ra nőtt.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) *idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága*

Városunkban 2012-ben az aktív korúak (15-64 évesek) száma 5410 fő, ebből a nyilvántartott álláskeresők száma 341 fő (6 %). A nyilvántartott álláskeresők 15 %-a (50 fő) 55 év feletti. 2016-ban az aktív korúak száma 5146 fő, ebből a nyilvántartott álláskeresők száma 98 fő (2 %). A nyilvántartott álláskeresők 32 %-a (31 fő) 55 év feletti.

A jelenleg hatályos rendelkezések alapján a korbetöltött öregségi nyugdíj mellett korlátozás nélkül lehet dolgozni a versenyszférában. Különösen előnyös lehet közérdekű nyugdíjas szövetkezet személyesen közreműködő nyugdíjas tagjaként dolgozni. Komárom-Esztergom megyében két közérdekű nyugdíjas szövetkezeti iroda van, Tatabányán és Esztergomban. A Pannon-Work Silver Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezet esztergomi irodájának tájékoztatása szerint a nyugdíjasok részéről csekély az érdeklődés, többnyire képesítést nem igénylő munkakört keresnek (takarító, biztonsági őr, portás), a fizikai megterhelést jelentő munkaköröket teljes mértékben elutasítják. Nyergesújfalun nem tudnak ilyen jellegű munkát felajánlani csak Esztergomban vagy Esztergomkertvárosban. Mivel az idősebb korosztály nem vállalja az ingázást, ezért csak 2-3 alacsony nyugdíjjal rendelkező 60-66 éves személy élt a lehetőséggel. Fentiek alapján megállapítható, hogy a munkát vállaló nyugdíjasok száma nem számottevő.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) 1998-as definíciója szerint „az aktív idős kor az idős emberek képessé tétele arra, hogy minél tovább aktívak maradjanak a társadalomban és a gazdaságban. Ez azt jelenti, hogy meg kell kapniuk a lehetőséget arra, hogy szabadon döntsenek arról, mivel töltik az idejüket: tanulással, munkával, pihenéssel vagy ápolás-gondozás igénybevételével”.

Európában - így hazánkban is - a várható élettartam növekedésével folyamatosan nő a nyugdíjkorhatár, aminek eléréséig szükség lenne az idősebb korosztály részére egészségi és fizikai állapotuknak megfelelő munkalehetőséget biztosítani a munkaerő-piacon.

Fontos az idősebbek társadalomban betöltött szerepének erősítése, hiszen a nyugdíjba vonulással hirtelen feleslegesnek érezhetik magukat. Támaszként szolgálhatnak mások számára (pl. unokáik ellátásában, segíthetik családjukat, önkéntesként tevékenykedhetnek karitatív szervezeteknél).

A tevékeny idős kor lehetőséget teremt arra, hogy az idősödő személyek minél tovább kezükben tartsák saját életüket. Megjelenik az élethosszig tartó tanulás, hogy további új kompetenciákat szerezzenek, ami segíti, hogy fizikailag és mentálisan is aktívak maradjanak.

Városunkban több intézmény és civil szervezet is aktívan részt vesz a tevékeny idős kor lehetőségének megteremtésében különböző előadások, programok megszervezésével. Az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár az élethosszig tartó tanulás jegyében ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó találkozókat szervez.

A Nyergesújfalu Városi SE Természetjáró Szakosztály idős tagjai részére rendszeresen egészségmegőrző programokat szervez (gyalogtúra, kirándulás).

A Magyar Rákellenes Liga nyergesújfalui alapszervezete az egészséges életmódhoz kapcsolódóan prevenciós, ismeretterjesztő előadásokat, gyakorlati bemutatókat, mentálhigiénés tanácsadást, fizikai erőnlétet javító torna foglalkozásokat tart.

A Szent Mihály Idősgondozási Központ a demenciával érintett családokat ismeretterjesztő előadásokkal, gyakorlati útmutatókkal segíti. A szellemi és testi fittség megőrzésének érdekében szenior tánc foglalkozásokat tartanak. Különböző kulturális programokon vesznek részt (vetélkedők, Mozi látogatás).

Barátság Kör Egyesület hagyományörzés jegyében megalakította Szuper nagyfi tánccsoportját, énekkarát és irodalmi körét. Tagjaik rendszeresen túrákon, kirándulásokon, színházlátogatásokon vesznek részt.

Fentieken kívül a karitatív szervezetek (Vöröskereszt, Caritas) munkájában nagyrészt a nyugdíjas korosztály vesz részt, támaszként szolgálnak a rászorulóknak részére.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Városunkban a nyilvántartott álláskeresők száma 98 fő, ami az aktív korúak (5146 fő) 2 %-a. Közülük 31 fő 55 év feletti, ami a nyilvántartott álláskeresők 32 %-át teszi ki. Fentiek alapján megállapítható, hogy az idősebb korosztályt jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés, mert más korcsoportokhoz képest közöttük magasabb a munkanélküliek aránya, mely az idősebb korosztály felé tolódik el.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. A dr.Tábori Lajos Rendelőintézet által nyújtott, a korcsoport igényeihez mért szolgáltatások keretében biztosított az idős, rászorult emberek folyamatos egészségügyi kontrollja, a szűrővizsgálatok, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások igénybe vétele szervezett formában.

Alapszolgáltatások:

Szociális étkeztetés:

Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

Szociális étkezők létszáma (megállapodások száma)

	Helyben étkező vagy saját elszállítás (fő)	Lakásra kiszállítva (fő)	Összesen (fő)
2015.12.31.	59	75	134
2016.12.31.	59	75	134
2017.12.31	51	68	119

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

A szolgáltatás keretében értékesített adag szám

	Éves összesen (adag)	Havi átlag (adag)
2015.	16 091	1341
2016.	15 257	1271 a
2017.	14 295	1191

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

Az ebédet igénylők átlagos száma

	hétköznap (fő)	hétvége (fő)
2015.	57	17
2016.	55	15
2017.	55	15

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

Az étkezők létszámának csökkenése hátterében az érintettek idősek otthonába való beköltözése, illetve elhalálása áll.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás során az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítja a Szent Mihály Idősgondozási Központ.

Gondozotti létszám a házi segítségnyújtásban

2015.dec.31.	35 fő
2016.dec.31.	34 fő
2017.dec.31.	36 fő

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

Településünkön jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is működik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a KEM ISZI Szent Rita Fogymunkások Otthona működteti. 20-25 éves ember gondozására van lehetőség, azonban csak 12-14 készülék van kihelyezve a nyergesújfalui időseknél. A szabad készülékekre jelenleg nincs igény, valószínűleg azért, mert a mai modern telefonokkal, órákkal már tudnak jelezni a család felé, külön költség nélkül.

Nappali ellátás

A Szent Mihály Idősgondozási Központ - Idősek Klubja - a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítja.

Nappali ellátásban részesülők megoszlása 12.31-én

	Átlagos (fő)			Demenciával élő (fő)			Összesen (fő)		
	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
férfi	5	6	7	2	1	0	7	7	7
nő	14	12	13	11	13	11	14	25	24
összesen	19	18	20	13	14	11	32	32	31

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2012.	1258	39	3
2013.	1271	38	3
2014.	1288	39	3
2015.	1315	19	1
2016.	1358	32	2
2017.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők évi átlagos száma (fő)
2012.	1
2013.	2
2014.	2
2015.	2
2016.	1
2017.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősek otthona ellátás

A Szent Mihály Idősgondozási Központ az idősek otthona részlegén biztosítja a lakók korának, egészségügyi állapotának megfelelő fizikai és egészségügyi ellátást, pszichés gondozást, valamint célszerű és hasznos tevékenységük megszervezését, a foglalkoztatást. Lakók többsége nyergesújfalui, létszámuk: 31 fő. A férőhelyre várakozók száma 50 fő fölötti, az intézménybe csak hosszas várakozás után lehet bekerülni. Idősek otthona részlegén a szellemi leépülésben szenvedő, demenciával élő idősek száma meghaladja a 20 főt és számuk évről évre nő.

A Szent Mihály Idősgondozási Központ munkatársai havonta egy alkalommal Alzheimer Cafét szerveznek az érdeklődőknek, a rászorulóknak és a gondozóknak, ezzel segítséget nyújtva az otthoni ápolás gyakran évtizedeken át tartó nehézségeihez. Ezt a feladatot önkéntes közösségi szociális munkaként végzik az intézmény munkatársai. Az Alzheimer Caféban lehetőség van egy pohár tea vagy kávé mellett a meghívott szakemberektől, valamint egymástól tanulni és a problémákról beszélgetni.

A Szent Mihály Idősgondozási Központ lehetőséget biztosít gyógyászati segédeszközök kölcsönzésére. Elsősorban a település német testvérvárosaitól adományba kapott gyógyászati segédeszközöket térítésmentesen kölcsönzi az arra rászorulóknak. A segédeszközök tárolása az Önkormányzat által biztosított garázsban történik.

A demencia, mint a XXI. sz. nagy kihívása településünkön is jelen van, mint probléma. Magyarországon kb. 250.000 fő él együtt ezzel a diagnózissal. Ezen számadat alapján településünkön mintegy 180-200 fő élhet együtt demenciával, akiknek többsége még diagnosztizálva sincs. A jövőben nagyobb hangsúlyt kellene fordítani a korai diagnózisra a házi orvosok, szakorvosok, hozzátartozók, érintettek bevonásával.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek számára a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a városban az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár biztosítja. A nyugdíjasok számára egész évben gazdag, sokszínű programokat nyújt a Barátság Kör civil egyesület.

c) idősök informatikai jártassága

Jelenleg a világban, így hazánkban is informatikai forradalom zajlik. A megfelelő információkhoz, hírekhez való hozzájutáshoz nélkülözhetetlen a megfelelő tudás megszerzése, az ehhez szükséges eszközök kezelésének elsajátítása.

Az idős emberek igényét az informatikában való alapszintű jártasságra tanfolyamok szervezésével tudjuk kielégíteni. Az elmúlt időszakban többször szerveztek részükre ingyenes informatikai kezdő és haladó képzést. Az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtárban ingyenes számítógép és internet hozzáférésre van lehetőség, bár ma már sok idős ember rendelkezik okos telefontal, internet hozzáféréssel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi Hírmondóban rendszeresen jelennek meg cikkek az időseket érintő programokról, egyéb információkról. Az időseket célzó programokat a településen, a közintézmények közül, az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár, a civil szervezetek közül a Barátság Kör biztosítja. Az önkormányzat az idősök társadalmi megbecsülését azzal is kifejezi, hogy évente megrendezi az Idősök napját, amely rendezvény a kiemelt városi rendezvények részét képezi.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Növekszik a demenciával együtt élők száma	Számuk felmérése, szűrések tartása, település érzékenyítése a témára, demencia-barát település (pályázati lehetőség)
Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése, generációk együttműködésének segítése, idősök hagyományhordozó szerepe	Tartalommal megtöltött közös programok szervezése, kulturális rendezvények, tematikus teadélutánok, iskolai rendezvények motiválása a város lakosságának körében
Idősök társadalmi megbecsülésének növelése szükséges	Idősök világnapjának rendszeres megünneplése méltó keretek között

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek: fogyatékkal élő személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután a fogyatékkal élő személyek, az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek.

Az Országgyűlés a fogyatékos személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése érdekében határozatot hozott a 2015-től 2025-ig terjedő időszakra vonatkozó Országos Fogyatékosügyi Programról. (15/2015. (IV. 7.) OGY határozat)

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az adatgyűjtés során a településről kevés adat érkezett a fogyatékossgal élő állampolgárokról, vélelmezhetően ismeret hiány miatt.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma (fő)	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma (fő)
2012.	251	-
2013.	230	-
2014.	230	-
2015.	215	2015.03.01-től 1
2016.	215	6
2017.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR-KSH

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (fő)
	civil fenntartású intézményben
2013.	19
2014.	20
2015.	20
2016.	20
2017.	20

Forrás: TeIR-KSH, Intézményi adatgyűjtés

A 20 fő közül Nyergesújfaluban állandó lakóhellyel rendelkezik 12 fő.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élő emberek és családjaik (szűkebben és tágabban értelmezve is) az egyik legsérülékenyebb csoport társadalmunkban. Számukra, velük együtt közösen kell megteremteni a lehetőséget arra, hogy a társadalom aktív tagjaivá váljanak. Célunk elérésének egyik akadálya lehet a társadalom által tanúsított intolerancia, negatív diszkrimináció, ezért fontos feladat a szemlélet formálása, az elfogadás erősítését. További kiemelt prioritásként fogalmazhatjuk meg azon szolgáltatások, intézményrendszerek fejlesztését, melyek közvetlenül vagy közvetve elősegítik az érintettek életminőségének javítását, példaként említve: oktatás, szociális szolgáltatások, egészségügy.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyenről tudomás.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nyergesújfalun két civil szervezet vesz részt a fogyatékkal élők támogatásában.

Segítő-társ Alapítvány

Az alapítvány a másként fejlődő gyermekeket és családjaikat segíti és fogja össze. Programjai kifejezetten a sérült gyermekeknek és családjaiknak szólnak, így a városban is ezt a lakossági réteget próbálja megszólítani.

Életút Egyesület

Az Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért kiemelten közhasznú szervezet 2001. óta zavartalanul működteti intézményeit Nyergesújfalun. Lakóotthoni szolgáltatást nyújt 14 fő fogyatékkal élő személy részére, valamint nappali ellátást 20 fő részére.

A napközi otthon működésének célja a saját otthonaikban lévő fogyatékossgal élő emberek életkörülményeinek normalizálása, a nem fogyatékos kortársaihoz való közelítése, a sérült ember által is megélhető teljesebb élet lehetőségének megteremtése. A gondozottak itt a fogyatékos társaikhoz hasonló körülmények között, hasonló módon, hasonló tiszteletben, bánásmódban részesülve, az ép emberekével közös világban, ehhez minél több szalon kapcsolódva élnek. Az egészséges emberek életéhez hasonló életmód és bánásmód egyrészt személyiségük, emberi jogaik, személyes igényeik, és kívánságaik messzemenő figyelembe vételét jelenti, másrészt azt a célt, hogy kialakuljon bennük az egyéni lehetőségekhez képest a legnagyobb önállóság, a felelősségvállalás és részvétel saját maguk ellátásában, környezetük alakításában, szabadidejük hasznos és helyes eltöltésében.

A fiatalok foglalkoztatása a szociális törvény alapján történik. Az Egyesület 2006. óta évente kb. 18 fő fejlesztő foglalkoztatását biztosítja.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jelenlegi rokkantügyi ellátások változásai negatívan hatnak a fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátására, illetve a kedvezményei is jelentősen csökkennek.

Mutató megnevezése	Mért. egys.	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő férfiak száma	fő	122	110	110	99	99	n.a.
Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő nők száma	fő	129	120	120	116	116	n.a.
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatásában részesültek száma	fő	8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatására kifizetett összeg	ezerFt	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR-KSH

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Nyergesújfalu területén a közintézmények akadálymentesítése részben megoldott. Ennek ellenére a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítésére az intézmények még nem kellően felkészültek. A jövőben a középületekbe való akadálymentes bejutás biztosítása mellett fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése minden közintézményben.

Tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényvel kell kiegészíteni

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A hivatali ügyintézés teljes körűen akadálymentesített a Polgármesteri Hivatalban. A dr. Tábori Lajos Rendelőintézet, a Kernstok Károly Általános Iskola és a Térségi Községi Ház akadálymentesen használható.

A lakóépületek fizikai akadálymentesítése csak minimális számban megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt, azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget tudnak tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal, minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az Életút Egyesület 2001. óta működik Nyergesújfalun. Lakóotthoni szolgáltatást nyújt 14 fő fogyatékkal élő személy részére, valamint nappali ellátást 20 fő részére. Az otthonban 6 fő a szakmai létszám és minden dolgozó szakképzett szociális szakember.

Az intézmény a nappali és bentlakásos ellátáson túl fejlesztő foglalkoztatás keretében munkát biztosít az ellátottak részére. Tevékenységük között szerepel a zöldterület kezelés, valamint egyéb takarítási feladatok ellátása. Az önkormányzattal kötött szerződés keretében végzik a szerződésben meghatározott területeken, közintézményekben a takarítást, szemét szedést gallyazást, fűkaszálást.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nyergesújfalu Város Önkormányzata támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A városi honlap „akadálymentesítése”	A településen élő látássérültek hozzáférése a városi honlaphoz (gyengén látó verzió)
A fogyatékkal élők és családjaik közszolgáltatásokhoz és információhoz való hozzáférési lehetősége fejlesztendő	Tanácsadói pont működtetése a Család- és Gyermejkölési Szolgálat keretében Városi honlapon az információk folyamatos frissítése
Társadalmi integrációs problémák, érzékenyítés, másság elfogadtatása	Esélyegyenlőségi nap szervezése (Fogyatékkal élők világnapja december 03.)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civilszervezet neve	Bejegy.: ✓ Nem bejegy.: ⊖	Közfeladat
A Zene Mindenkié Alapítvány	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Ady Endre Művelődési Ház Képzőművész Köre	⊖	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Barátság Kör Egyesület	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Bóbita Óvodásokért Nyílt Alapítvány	✓	oktatás-nevelés
Csiribiri Alapítvány	✓	oktatás-nevelés
Don Bosco Szalézi Társasága - Szalézi Rendház	✓	oktatás-nevelés
Életút Egyesület	✓	humán, mentálhigiénés, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatások
Eternit Általános Iskoláért Alapítvány	✓	oktatás-nevelés
Eternit SE	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
FutaNyerges Sportegyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Gyermek Labdarúgásért Közhasznú Alapítvány	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Hős-magyarok Hagyományörző Alapítvány	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Ifjúság és Sport Közhasznú Alapítvány	✓	egészséges életmód, sportolás

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

		támogatása
Jump Sportegyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Kalkuttai Teréz Anya Karitászcsoport	⊖	karitatív, humán, mentálhigiénés, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatások
KEM Népművészeti Egyesület - Alkotóház	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Kernstok Iskola Tanulóiért Alapítvány	✓	oktatás-nevelés
Magyar Rákellenes Liga	✓	egészséges életmód
Magyar Szervátültetettek Szövetsége	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
MVK Komárom-Esztergom Megyei Szervezete Nyergesújfalu Városi Szervezete	✓	karitatív, humán, mentálhigiénés, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatások
Német Nemzetiségi Önkormányzat	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Németvölgyi Pince és Borbarát Egyesület	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Nyergesi Pincegazdák Egyesülete	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Nyergesújfalu Fejlesztéséért és Működéséért Közalapítvány	✓	fejlesztési, közigazgatási, kommunális, környezetvédelmi szociális, kulturális, oktatási, egészségügyi feladatok vég
Nyergesújfalu Sportegyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Nyergesújfalu Városi Sportegyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Nyergesújfalui Kick-bokszt SE	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Nyergesújfalui Négy Égtáj Túra- és Szabadidő Sport Egyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Nyergesújfalui Polgári Kör	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Nyergesújfalui Szent Mihály Plébánia	✓	karitatív, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Öregkő Lovasai Sport, Szabadidő és Környezetvédelmi Egyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Pinocchio Bábcsoport	⊖	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Segítő-Társ Alapítvány	✓	humán, mentálhigiénés, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatások
Szamaritánus Alapítvány	✓	karitatív, humán és szociális tevékenység
Szénásvölgyi Pincék Egyesülete	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Szent Anna Családokért Egyesület	✓	karitatív, humán és szociális

		tevékenység
Szent Cecília Énekkar	⊖	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése
Testvérvárosi Baráti Kör	✓	testvérvárosi kapcsolatok ápolása
Viscosa Horgászegyesület	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Zoltek Kajak Kenu Nyergesújfalu SE	✓	egészséges életmód, sportolás támogatása
Zsámbékos Völgyi Pincék Egyesülete	✓	kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nyergesújfalu Város Önkormányzata támogatja a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, a nemzetiségek szellemi, épített-, és tárgyi örökségének védelmét.

Az Önkormányzat jó, példaértékű kapcsolatot ápol a városban működő katolikus és református egyházközösségekkel. Közös programok szervezése, a város életébe való aktív bekapcsolódás jellemzi az együttműködést.

A városban működő civil szervezetekkel az önkormányzat aktív kapcsolatban áll, a közös programok szervezése és lebonyolítása mellett az önálló ötleteik megvalósítását is támogatja.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Nyergesújfalu Város Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

1. Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás
2. KUCKÓ Család- és Gyermejkölési Szolgálat
3. Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás
4. Drog és Térsége Turizmus Egyesület

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Német Nemzetiségi Önkormányzat, az Önkormányzat támogatásával, kulturális, művészeti hagyományőrző rendezvények lebonyolításával, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségének védelmével foglalkozik.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat kis létszámú közösség, kevés önálló programmal. Az Önkormányzat hasonlóan a Német Nemzetiségi Önkormányzathoz, támogatja tevékenységét.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységében jelentős szerepet játszanak a rendezvények, melyek finanszírozását az önkormányzat pénzügyi és tárgyi eszközökkel támogatja.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

CIVIL SZERVEZETEK PÁLYÁZATAI 2017

S.sz.	Pályázó neve	2015. megítélt támogatás (Ft)	2016. megítélt támogatás (Ft)	2017. megítélt támogatás (Ft)	2018. megítélt támogatás (Ft)	Támogatási cél
1.	A Zene Mindenkié Alapítvány	100.000	-	100.000	-	
2.	Ady Endre MKK	100.000	-	100.000	200.000	Rajzsakkör tárgyi eszközparkjának bővítése, Kernstok Károly Képzőművész Kör 30 éves évfordulójára kiadvány készítésére
3.	Barátság Kör Egyesület	180.000	270.000	240.000	250.000	Kulturális fesztiválok nevezési és utazási költségeihez, tagság egynapos kirándulásaihoz, tánctanári díjazáshoz
4.	Bóbita Óvodásokért Nyílt Alapítvány	130.000	160.000	160.000	180.000	Ünnepi „Bóbita-hét” megvalósítása
5.	Csiribiri Alapítvány	130.000	160.000	160.000	180.000	Gyermekek hónapja című program megvalósítása
6.	Diótörő Gyermektánc Egyesület	50.000	-	-	-	-
7.	Don Bosco Szalézi Társasága - Szalézi Rendház	180.000	270.000	290.000	300.000	Gyermek és ifjúsági tábor megrendezése (Nyári Oratorium)
8.	Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért	130.000	200.000	150.000	180.000	A Mécses Segítőház fogyatékkal élő lakói számára programok biztosítása
28.	Esztergom-Dorog Mentőalapítvány				298.000	A nyergesújfalui mentőállomás mentőgépjárműinek, felszereléseinek korszerűsítése, eszközök pótlása, cseréje
9.	Eternit Általános Iskoláért Alapítvány	180.000	-	-	-	-
10.	FutaNyerges Sportegyesület	-	-	200.000	-	Az egyesület működéséhez szükséges költségek, reklámköltségek, országos versenyeken való indulás támogatása
11.	Gyermek Labdarúgásért Közhasznú Alapítvány	120.000	-	-	-	-
12.	Ifjúság és Sport Közhasznú Alapítvány	200.000			-	-
13.	Jump Sportegyesület	-	-	100.000	100.000	A nyergesújfalui szertorna felvirágoztatása, fejlesztése, az adott lehetőségek javítása
14.	KEM Népművészeti Egyesület - Alkotóház	130.000	150.000	200.000	200.000	A nyergesújfalui Alkotóház nyári kézműves hetének és kézműves foglalkozások alapanyagainak beszerzése, testvérvárosi kapcsolatok ápolása
15.	Kernstok Iskola Tanulóiért Alapítvány	230.000	130.000	420.000	400.000	táborozás programjainak támogatása, az iskola projekthetének megrendezése

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

30.	Lábatlani Református Egyházközösség				150.000	A nyergesújfalui Református Egyházközösség programjainak, működésének költségeire
16.	Magyar Rákellenes Liga Nyergesújfalui Alapszervezet	100.000	140.000	140.000	140.000	Alapszervezet programjaihoz anyagi támogatás
17.	Magyar Szervátültetettek Szövetsége	150.000	-	100.000	-	Soós Sándor XXI. Szervátültetettek Világjátékán való részvétel támogatása
18.	MVK Komárom-Esztergom Megyei Szervezete	180.000	270.000	280.000	322.00	Karitatív tevékenység támogatása
19.	Német Nemzetiségi Önkormányzat	130.000	160.000	160.000	180.000	A Nyergesújfalui Napsugár Óvoda nemzetiségi hét megrendezése
20.	Nyergesújfalu SE	170.000	-	-	-	-
21.	Nyergesújfalui Négy Égtáj Túra és Szabadidősport Egyesület	180.000	250.000	200.000	200.000	Kenu evezőlapát, tonerek, külső akkumulátor töltő, irodaszerek beszerzése, Duna fesztivál programköltsége
22.	Nyergesújfalui Szent Mihály Plébánia	200.000	270.000	400.000	670.000	Hittanos tábor támogatása, Szent Cecília Énekkar kulturális tevékenységének támogatása, Kalkuttai Teréz Anya Karitászcsoport programjainak támogatása
23.	Öregkő Lovasai Sport, Szabadidő és Környezetvédelmi Egyesület	100.000	150.000	100.00	100.000	A Tanya mindennapjai témahét programjaira, versenyek költségeire
24.	Segítő-Társ Alapítvány	100.000			-	-
25.	Szent Anna Családokért Egyesület	-	250.000	-	-	-
29.	Vakok és Gyengénlátók KEM Egyesülete				50.000	Működési és adminisztrációs költségek fedezésére
26.	Viscosa Horgász és Környezetvédő Egyesület	100.000	-	-	-	-
27.	Zafféry Károly Szalézi Középiskola				200.000	Iskolai fitness és edzőterem felszerelése/kialakítása

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns a városban.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a dokumentum készítői a Polgármesteri Hivatallal szoros együttműködésben végezték.

Az adatgyűjtő tevékenységbe bekapcsolódtak az egészségügyi és szociális szolgáltatásokat nyújtó, a köznevelési és közművelődési intézmények, civil szervezetek és nemzetiségi önkormányzatok is.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere elsősorban az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Nyergesújfalu Város Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A személyes közreműködést igénylő kontrollmechanizmus mellett, a komplex tanulmány Nyergesújfalu Város Önkormányzatának honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák probléma mentesen beintegrálódtak a társadalomba. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők emberhez méltó körülmények között éljenek. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, a tehetségek gondozását az oktató-nevelő munkában.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek társadalmi megbecsülésének erősítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyegyenlőségének biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére az élet minden területén.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Mélyszegénységben élők egészségi állapota	A mélyszegénységben élők egészségi állapotának romlása, információ hiánya	Prevenció, egészségügyi felvilágosító programok szervezése, szűrőprogramok népszerűsítése, egészségügyi vizsgálatokra való ösztönzés	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Honlapon információk közzététele, helyi újságban felvilágosító jellegű tájékoztatók, előadások szervezése	Civil szervezetek, védőnők, háziorvosok	2019.06.30	A szűrőprogramokon részt vevők száma	Szervezők, előadást tartó szakember, helyiség, technikai háttér	5 év
2	Információs szolgáltatás	Az anyagi és életmódbeli különbségek, szocializációs hiányosságok	A rászorulóknak rendszeres tájékoztatása annak érdekében, hogy megismerjék a lehetőségeket körülményeik javítására	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Lakáskonceptió, Gazdasági Program, helyi rendeletek	A törvények, rendeletek változásainak nyomán követése, a lakosság folyamatos tájékoztatása az elérhető szolgáltatásokról, támogatási lehetőségekről	Nyergesújfalu Polgármesteri Hivatal jegyző	2019.01.31	A szolgáltatásokat, támogatásokat igénybe vevők száma	informatikában jártas személy	5 év
3	Közösségi együttélés elősegítése	A hátrányos helyzetű, nehéz anyagi körülmények között élő családok szabadidő eltöltése nem megfelelő	Szocializációs hiányosságok csökkentése, a különböző kulturális programokon való részvétel elősegítése, többfunkciós közösségi terek kialakítása	Településrendezési Terv, Gazdasági Program, Sportkonceptió	Közösségi terek kialakítása, a kulturált szabadidő eltöltéséhez megfelelő helyszín biztosítása (játsszótér, pihenőpark) TOP-2.1.2. pályázat	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester	2019.12.31	Lakosságtól kapott visszajelzések	Pályázati lehetőség, pénzügyi háttér, szakemberek, terület biztosítása	5 év

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	Tagiskolában az általános iskolai lemorzsolódásban veszélyeztetettek magas száma	Minden tanuló fejezze be általános iskolai tanulmányait, szociális munkás státusz létrehozása az intézményben	Pedagógiai Program, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	EFOP 3.1.5-16-2016-00001 "A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása" című pályázaton való részvétel, családsegítő szolgálat intenzívebb jelenléte	Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola intézményvezető	2019.08.30	Lemorzsolódott tanulók számának csökkenése	pedagógusok, szociális szakemberek	5 év
2	Önszegregáció	A gyerekek egy részét az szülők nivósabb intézménybe íratják át	A megfelelő környezet kialakítása, ami csökkenti az önszegregációt	Pedagógiai Program	EFOP 4.1.2. pályázaton elnyert támogatással az épület és környezete felújítása	Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola intézményvezető	2023.09.30	Az átjelentkezők számának csökkenése	szakemberek, pályázati anyagi forrás	5 év
3	Korai iskolaelhagyás, motiválatlanság, túlterheltség	A gyerekek túlterheltek, nehéz felkelteni az érdeklődésüket. A tanulók egy részére nem fejezi be iskolai tanulmányait	Mínőségi nevelés biztosítása, együttműködő partneri kapcsolat tanár és diák között, tanulói tevékenység kerüljön előtérbe, státuszemelés	Pedagógiai Program, Iskolai SZMSZ	Komplex Alapprogram ("élménysuli") bevezetése)	Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola intézményvezető	2021.09.30	Korai iskolai elhagyás csökkenése, diákoktól kapott visszajelzések	pedagógusok, tovább-képzések, pályázati anyagi erőforrások	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermekek napközbeni elhelyezése	Az eterniti városrész óvoda épületének műszaki állapota korszerűtlen, bölcsődei ellátottsága nincs	A nők munkába állásának megkönnyítése, a gyermekek napközbeni elhelyezésének megoldása	Nyergesújfalu Város Településrendezési Terve, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, helyi rendeletek	Az eterniti óvoda fejlesztése felújítása bölcsődei férőhelyekkel való bővítése TOP-1.4.1.-15-KO1	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester	2023.11.30	Szolgáltatást igénybe vevők száma	Pályázati pénzügyi erőforrás, szakemberek	5 év

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

2	Információs szolgáltatás, erőforrások felkutatása	Nagycsaládosok, gyermeket egyedül nevelők elszegényedésének kockázata	A nagycsaládosok, gyermeket egyedül nevelők elszegényedésének megelőzése, a támogatásokhoz való hozzáférés növelése, megfelelő információkhoz jutás biztosítása	Szociális szolgáltatástervezési koncepció, helyi rendeletek	Karitatív csoportok bevonásával a támogatások fokozása, gyermekjóléti szolgáltatásokról, különböző támogatási formákról való tájékoztatás	Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezető	2019.06.30	Támogatásokat, szolgáltatásokat igénybe vevők száma	szociális szakemberek, karitatív szervezetek, pénzügyi forrás (önkormányzati támogatások, adományok, városi honlap, helyi újság)	5 év
3	Elmagányosodás	Minden korosztályban nő az elmagányosodás kockázata, úgy az egyedül élők, mint a gyermeküket egyedül nevelők körében	A szabadidő hasznos eltöltése érdekében szervezett programokhoz való hozzáférés lehetősége minden korosztály számára	Költségvetési rendelet, Sportkoncepció,	Civil kezdeményezések támogatása (Baba-mama klub, idősek klubja, sportesemények, kulturális programok), a városi programokról, rendezvényekről információ nyújtása a városi honlapon és a helyi újságban	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester	2018.12.01	Programokon résztvevők száma, résztvevők visszajelzései	szervező-koordináló személy, önkormányzati pályázati lehetőség, helyiség biztosítása, honlap, helyi újság, informatikus	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Demens idősek	Növekszik a demenciával együtt élők száma	A település érzékenyítése a problémára, demencia barát település	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Demenciával együtt élők számának felmérése, szűrések tartása, felvilágosító előadások a hozzátartozók és a demenciával élők környezetében lévő szakemberek részére (pl. orvosok, kereskedők, fodrászok, stb.)	Szent Mihály Idősgondozási Központ intézményvezető	2019.12.05	Programokon résztvevők száma	szakemberek, helyiség, pályázati lehetőségek felkutatása, technikai háttér biztosítása	5 év
2	Idősek világnapja megünneplése	Idősek társadalmi megbecsülésének növelése szükséges	Idősek társadalmi megbecsülésének erősítése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, helyi rendeletek	Idősek világnapjának rendszeres megünneplése méltó keretek között, program megszervezése	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester	2019.10.13	Programon résztvevők száma	Szervezők, helyszín biztosítása, vendéglátás költsége	5 év

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

3	Generációk együttműködése	A generációk egymástól való eltávolodása, hagyományok megszűnése	Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése, generációk együttműködésének segítése, idők hagyományhordozó szerepe	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Tartalommal megtöltött közös programok szervezése, kulturális rendezvények, tematikus teadélutánok, hagyományok, régi szokások felelevenítése, iskolai rendezvények motiválása	Szent Mihály Idősgondozási Központ intézményvezető	2019.12.31	Programokon résztvevők, valamint a rendezvények száma	szervezők, helyiség, eszközszükséglet	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése	Gyengénlátók információhoz jutásának nehézségei	A városban lévő látássérültek hozzáférése a városi honlaphoz (gyengénlátó verzió)	Helyi rendelet	A városi honlap átalakítása akadálymentessé	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester	2020.12.31	A célcsoport visszajelzései	informatikus, honlapszerkesztő szakember, szoftver, pénzeszközök	5 év
2	Információs szolgáltatás fogyatékkal élők részére	A fogyatékkal élők és családjaik közszolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférési lehetősége fejlesztendő	A fogyatékkal élők és családjaik közszolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáféréseinek növelése	Szociális szolgáltatástervezési Koncepció	Tanácsadói pont működtetése a Család- és Gyermekjóléti szolgálat keretében	Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezető	2019.06.30	Szolgáltatást igénybe vevők száma	helyiség, szakember	5 év
3	A másság elfogadtatása	Egészséges emberek ismerethiánya a fogyatékkal élőkkel szemben	Társadalmi, integrációs problémák csökkentése, érzékenyítés, másság elfogadtatása	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Esélyegyenlőségi nap szervezése (Fogyatékkal élők világnapja minden év december 3.)	Nyergesújfalu Város Önkormányzata polgármester, Életút Egyesület intézményvezető	2019.12.03	Programon résztvevők száma	Helyszín, szakemberek, szervező, pénzügyi forrás	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

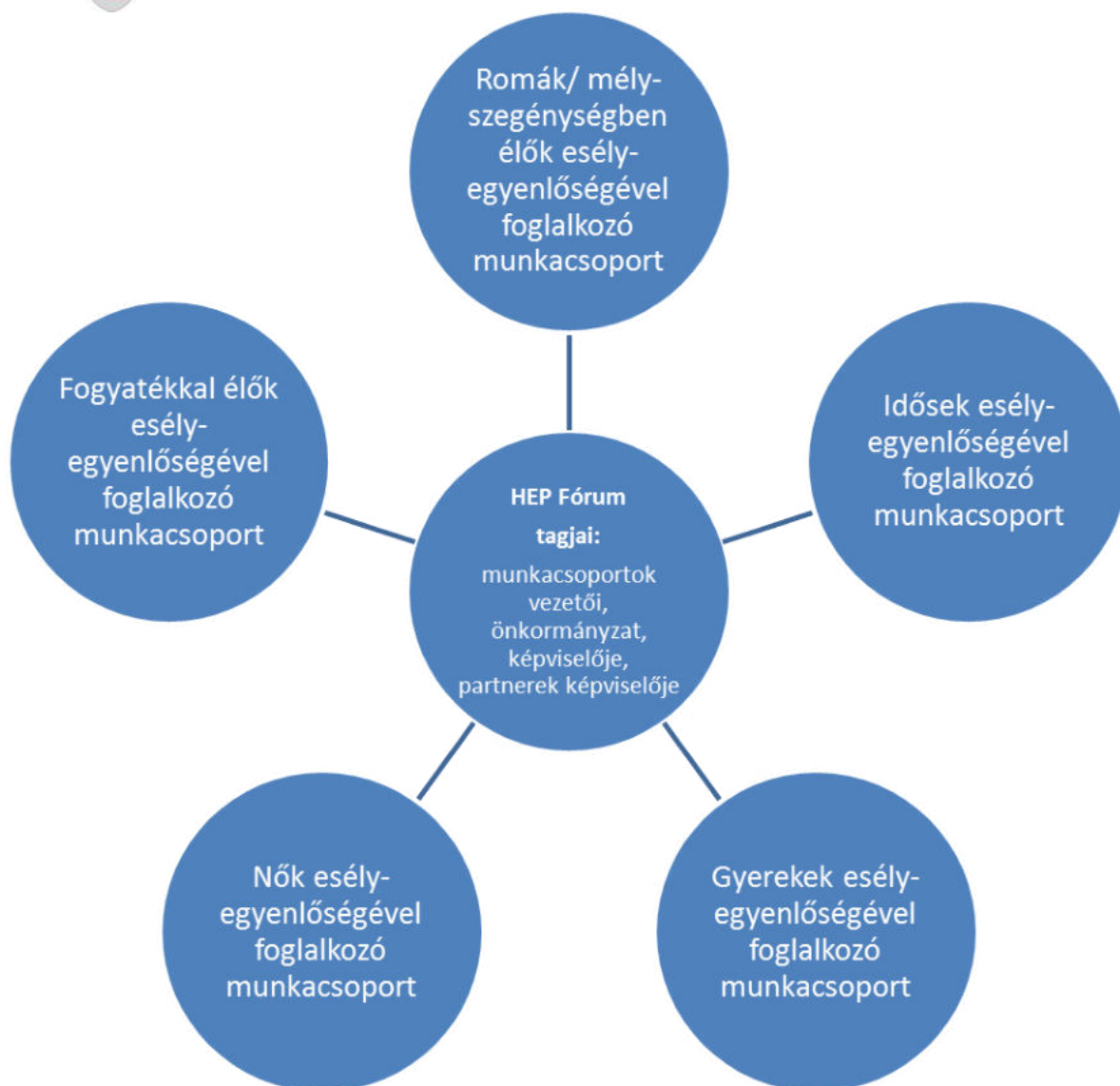
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások két évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről feljegyzés készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében a tervezetét a honlapon közzétesszük.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum ülésének összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nyergesújfalu Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2018 (XI.29.) Ny.Kt. határozatával elfogadta.

Dátum:

Nyergesújfalu, 2018. november....

Mihelik Magdolna
polgármester

A Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Nyergesújfalui Benedek Elek Óvoda

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Nyergesújfalui Napsugár Óvoda

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

KEM Pedagógiai Szakszolgálat

Esztergomi Tagintézmény Nyergesújfalui Telephelye

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Kuckó Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Szent Mihály Idősgondozási Központ
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

KEM Kormányhivatal
Esztergomi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Német Nemzetiségi Önkormányzat
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

MVK Komárom-Esztergom Megyei Szervezete
Nyergesújfalu Városi Szervezete
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Életút Egyesület a Sérült Fiatalokért
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Szent Mihály Plébánia
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás

Zafféry Károly Szalézi Középiskola
Dátum: Nyergesújfalu, 2018. november....

Partner aláírás